

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **25-26.05.2026 r.**

Warszawa, 2026

(rok opracowania raportu)

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	37
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	40
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	44
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	47
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	49

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. inż. Wiesław Skrzypczak, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Mirela Tulik, ekspert PKA
2. dr hab. Janusz Fyda, ekspert PKA
3. dr inż. Katarzyna Łyp-Wrońska, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Wiktoria Giersz, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr inż. Wiktoria Kołodzińska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Kierunek ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna prowadzony na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu został poddany ocenie z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2025/2026. Poprzednia ocena programowa została przeprowadzona w roku akademickim 2023/2024. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwaliło wówczas Uchwałę Nr 586/2024 z dnia 25 lipca 2024 roku i wydało ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat. Polska Komisja Akredytacyjna oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku po raz drugi.

Ocena została przeprowadzona w trybie stacjonarnym. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

W trakcie wizytacji zespół oceniający (ZO PKA) odbył spotkania z władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie raportu samooceny, przedstawicielami wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, a także ze studentami, w tym przedstawicielami Samorządu Studenckiego, nauczycielami akademickimi oraz reprezentantami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto ZO PKA przeprowadził wizytację bazy dydaktycznej, hospitację zajęć oraz ocenę prac etapowych i dyplomowych.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego – w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki leśne 52% nauki biologiczne 48%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Moduł kierunkowy (tzw. specjalność) / moduły kierunkowe realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	20	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1510 godz.	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	63 punkty ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	117 punktów ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	38 punktów ECT	-
Łączna liczba punktów ECTS i godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	-	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Interdyscyplinarny kierunek studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna (OPiEPL), realizowany wspólnie przez Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (UPP) oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM) na mocy umowy z dnia 2 czerwca 2020 r., stanowi efekt połączenia potencjału naukowego dwóch ośrodków akademickich. Przyjęta koncepcja kształcenia jest spójna z wizją i misją obu uczelni, określonymi w ich dokumentach strategicznych: Strategii Rozwoju UPP na lata 2022–2027 oraz Strategii UAM na lata 2020–2030.

W procesie dydaktycznym szczególny akcent położono na:

- aplikacyjność, poprzez dostosowanie modelu kształcenia do realnych potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym także wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- profil badawczy, zakładający ścisłe powiązanie programu studiów z prowadzoną działalnością naukową jednostek i wykształcenie studenta gotowego do podjęcia pracy badawczej;
- nowoczesność, poprzez systematyczną aktualizację treści programowych z wykorzystaniem innowacyjnych technologii oraz dbałość o indywidualizację ścieżki edukacyjnej studenta;
- standardy jakości, poprzez zapewnienie najwyższych standardów kształcenia, zgodnych z Europejskimi Ramami Kwalifikacji.

Koncepcja kształcenia na kierunku OPiEPL została opracowana przy udziale zewnętrznych interesariuszy. W procesie projektowania programu studiów przeprowadzono cykl konsultacji z pracodawcami (parki krajobrazowe, jednostki Lasów Państwowych, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej – BULiGL), co pozwoliło zdefiniować cele kształcenia w sposób odpowiadający realnym potrzebom sektora leśnego i ochrony przyrody.

Koncepcja kształcenia została wypracowana również w oparciu o współpracę z interesariuszami wewnętrznymi, co pozwoliło uwzględnić współczesne wyzwania cywilizacyjne, w tym konieczność pogodzenia działalności człowieka z zachowaniem bioróżnorodności oraz utrzymaniem procesów ekologicznych warunkujących trwałość ekosystemów, a w szczególności ekosystemów leśnych. Warto podkreślić, że koncepcja uzyskała rekomendację Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu (RDOŚ) oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu (RDLP), co potwierdza jej wartość merytoryczną i znaczenie praktyczne.

Jednocześnie Uczelnia w Raporcie Samooceny samokrytycznie wskazała, że słabą stroną kierunku jest niewystarczająco aktywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W rozmowie z władzami Wydziału Leśnego i Technologii Drewna (WLiTD), na którym realizowany jest oceniany kierunek, wyjaśniono, że współpraca ta powinna być rozwijana w sposób bardziej dynamiczny i systematyczny.

Z kolei przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym głównie pracodawcy (parki krajobrazowe, RDOŚ, RDLP, BULiGL), wysoko ocenili kształcenie na kierunku oraz potwierdzili jego bezpośredni wpływ na doskonalenie programu studiów. Wskazano, że absolwenci kierunku są

wyposażeni nie tylko w kompetencje twarde, ale także miękkie, niezbędne w relacjach z interesariuszami różnych grup społecznych. Podkreślono, że absolwent ocenianego kierunku jest pożądanym na rynku pracy, a model kształcenia, zakładający ukończenie studiów pierwszego stopnia na kierunku leśnictwo i kontynuację kształcenia na kierunku OPiEPL, pozwala na pełne przygotowanie do realizacji współczesnej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Obecnie w skład Rady Programowej kierunku OPiEPL, powołanej przez Rektora UPP w dniu 19 września 2025 r., wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy mają realny wpływ na doskonalenie procesu kształcenia.

Działalność naukowa obu Uczelni jest ściśle zintegrowana z koncepcją oraz celami kształcenia i jest prowadzona w dyscyplinach, do których przyporządkowany został kierunek, a mianowicie: nauki leśne, jako dyscyplina wiodąca (62 ECTS, 52% udziału), są reprezentowane przede wszystkim przez dorobek naukowy i bazę badawczą kadry akademickiej UPP, natomiast nauki biologiczne, pełniące rolę dyscypliny uzupełniającej (58 ECTS, 48% udziału), opierają się na działalności badawczej pracowników UAM. Takie przyporządkowanie umożliwia kształcenie na studiach o profilu ogólnoakademickim, opartym na aktualnych wynikach badań prowadzonych w obu jednostkach. Potwierdza to wysoki poziom działalności publikacyjnej kadry akademickiej, jak również pozyskiwanie i realizację grantów wyłanianych w drodze konkursów krajowych i międzynarodowych. Wyniki prowadzonych badań odzwierciedlają treści kształcenia realizowane podczas zajęć dotyczących *genetyki konserwatorskiej, monitoringu dynamiki populacji roślin wieloletnich, ochrony flory i jej funkcjonalnego znaczenia w ochronie przyrody, aktywnych metod ochrony fauny*.

Kadra akademicka WLiTD, zaangażowana w proces kształcenia na kierunku OPiEPL, opublikowała w ostatnich pięciu latach 302 artykuły naukowe o łącznej wartości punktowej zgodnej z wykazem ministerialnym, wynoszącej 24 490 pkt. Publikacje te ukazały się w renomowanych czasopismach z zakresu nauk leśnych, takich jak *Forest Ecology and Management, Sustainability, Ecology and Evolution, Scientific Reports* czy *Tree Physiology*, a także w innych uznanych periodykach. Pracownicy Wydziału realizowali lub realizują łącznie 10 projektów badawczych krajowych i międzynarodowych, rozpoczętych w 2019 r. i planowanych do zakończenia w 2029 r., których tematyka pozostaje bezpośrednio związana z kierunkiem OPiEPL. Projekty te odnoszą się do kluczowych współczesnych problemów o zasięgu globalnym, w tym zmian klimatu, ochrony bioróżnorodności oraz szeroko rozumianej działalności eksperckiej w obszarze nauk przyrodniczych (np. *The Global Forest Biodiversity Team, Komisja ds. ocen oddziaływania na środowisko*).

Z kolei kadra akademicka Wydziału Biologii UAM, która prowadzi zajęcia na kierunku OPiEPL, w latach 2021–2025 opublikowała 384 publikacje naukowe i realizowała 21 projektów naukowych. Środki na badania pozyskano przede wszystkim z Narodowego Centrum Nauki (12), Komisji Europejskiej (program Horyzont, 3), Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (3), Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2) oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (1).

Unikalna wiedza ekspercka kadry kierunku OPiEPL w obszarze ochrony przyrody stanowi istotne zaplecze merytoryczne kierunku, odzwierciedlając się zarówno w procesie kształcenia, jak i w działalności aplikacyjnej obu uczelni. Ważnym elementem upowszechniania tych wyników oraz wymiany doświadczeń jest regularny i aktywny udział kadry akademickiej w prestiżowych konferencjach naukowych o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym. Wysoką jakość prowadzonych badań oraz specjalistycznych ekspertyz przyrodniczych potwierdzają liczne sukcesy naukowe i prestiżowe wyróżnienia, w tym nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej oraz Nagrody Ministra

właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Wśród kadry akademickiej WLiTD znajduje się naukowiec, który znalazł się w prestiżowym rankingu Research.com, obejmującym najlepszych naukowców na świecie pod względem liczby cytowań. Co istotne, wysoki potencjał badawczy i ekspercki jednostek przekłada się bezpośrednio na czołowe pozycje zajmowane przez obie Uczelnie w ogólnokrajowych i międzynarodowych rankingach akademickich. Do tego sukcesu aktywnie przyczynia się również grupa studentów, która w ramach kół naukowych realizuje projekty badawcze, rozwijając własne kompetencje eksperckie i zasilając dorobek dyscyplin. Podczas spotkania zespołu oceniającego ze studentami zidentyfikowano jednak potrzebę zwiększenia świadomości studentów w zakresie dostępnych możliwości doskonalenia warsztatu badawczego. W odpowiedzi na te ustalenia władze WLiTD zadeklarowały realizację działania naprawczego polegającego na uruchomieniu zintegrowanego systemu komunikacji. Jego celem będzie efektywne docieranie do wszystkich studentów z informacjami o ścieżkach rozwoju naukowego oraz projektach badawczych realizowanych na kierunku, co ma zapewnić pełne wykorzystanie potencjału badawczego jednostki przez całą społeczność studencką.

Do kierunku OPiEPL przypisano łącznie 32 efekty uczenia się: 10 w zakresie wiedzy, 13 w zakresie umiejętności oraz 9 w zakresie kompetencji społecznych. Przy ich definiowaniu w sposób szczególny uwzględniono rekomendacje sformułowane podczas poprzedniej akredytacji kierunku przez PKA, co zapewnia pełną spójność programu z uwagami ekspertów. Efekty te zostały opracowane w oparciu o uniwersalne charakterystyki poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na 7. poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Zapewnienie zgodności z powyższymi ramami stanowi fundament kształcenia na poziomie magisterskim, gwarantując, że absolwent posiada pogłębioną wiedzę teoretyczną oraz umiejętności badawcze wymagane dla profilu ogólnoakademickiego.

Na podstawie załącznika do Uchwały nr 54/2025 Senatu UPP z dnia 24 września 2025 r. kierunkowe efekty uczenia się, obowiązujące od roku akademickiego 2025/2026 na kierunku OPiEPL zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są możliwe do osiągnięcia. Absolwent ocenianego kierunku otrzymuje tytuł zawodowy magistra. Do kluczowych efektów uczenia się osiąganych przez absolwenta kierunku należy pogłębiona wiedza w zakresie faktów, obiektów i zjawisk oraz metod i teorii służących wyjaśnianiu złożonych zależności zachodzących między nimi, stanowiąca zaawansowaną wiedzę ogólną z obszaru nauk przyrodniczych, leśnych i pokrewnych, dostosowaną do specyfiki studiowanego kierunku (OL2A_W01). Kierunkowe efekty uczenia się obejmują ponadto zaawansowaną wiedzę dotyczącą ekosystemów leśnych, procesów zachodzących w ich obrębie oraz zasad technicznego kształtowania biocenoz (OL2A_W02). Istotnym elementem jest również wiedza dotycząca zaawansowanych metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów umożliwiających racjonalne wykorzystywanie oraz kształtowanie potencjału przyrody (OL2A_W04). Ważny obszar efektów uczenia się stanowi także znajomość zasad planowania badań naukowych oraz pogłębiona wiedza w zakresie interpretacji złożonych zjawisk i procesów przyrodniczych na podstawie danych empirycznych, wykorzystywana zarówno w działalności badawczej, jak i w praktyce zawodowej (OL2A_W07). Ponadto absolwent posiada wiedzę dotyczącą ekonomicznych, prawnych i społecznych uwarunkowań związanych z zarządzaniem ochroną przyrody oraz realizacją działań na rzecz zachowania zasobów środowiska naturalnego (OL2A_W09).

W zakresie umiejętności absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do wyszukiwania, gromadzenia, analizowania oraz twórczego wykorzystywania informacji pochodzących z różnorodnych źródeł, a także do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów właściwych dla studiowanego

kierunku (OL2A_U01). Posiada umiejętność samodzielnego planowania i przeprowadzania eksperymentów oraz pomiarów, dokonywania analizy i interpretacji poprawności realizowanych zadań, oceny uzyskanych wyników oraz formułowania na ich podstawie trafnych wniosków dotyczących zagadnień z zakresu właściwych dziedzin i dyscyplin naukowych (OL2A_U02). Potrafi również dobierać, wykorzystywać oraz modyfikować działania, techniki i technologie dostosowane do specyfiki zasobów przyrody i celów prowadzonych działań (OL2A_U04). Ważnym efektem jest także umiejętność interpretowania danych empirycznych oraz formułowania na ich podstawie odpowiednich i merytorycznie uzasadnionych wniosków (OL2A_U06). Absolwent potrafi ponadto dokonywać oceny podejmowanych działań, wskazując ich mocne i słabe strony, a także oceniać stopień ich oryginalności i skuteczność w rozwiązywaniu problemów zawodowych (OL2A_U08). Istotną kompetencją praktyczną jest również zdolność do efektywnego współdziałania i pracy w zespole, pełnienia różnych ról grupowych oraz organizowania i kierowania pracą zespołu (OL2A_U12).

W obszarze kompetencji społecznych absolwent jest przygotowany do krytycznej analizy i oceny odbieranych treści oraz formułowania uzasadnionych sądów i opinii opartych na danych pochodzących z różnych, wiarygodnych źródeł informacji (OL2A_K01). Posiada również kompetencje umożliwiające prawidłową identyfikację, analizę i rozstrzyganie dylematów pojawiających się w praktyce zawodowej, z uwzględnieniem aspektów etycznych, społecznych i środowiskowych (OL2A_K03). Ponadto jest przygotowany do inicjowania i organizowania procesu uczenia się innych osób, wspierania rozwoju kompetencji współpracowników oraz inspirowania i organizowania działań na rzecz środowiska społecznego i lokalnej społeczności (OL2A_K05).

Absolwent kierunku OPiEPL jest przygotowany do pełnienia różnych ról w grupie, w zależności od zaistniałej sytuacji, w tym funkcji kierowniczych. Posiada kompetencje językowe na poziomie B2+, swobodnie korzysta z polsko- i obcojęzycznych baz danych literaturowych oraz rozumie znaczenie i wartość ciągłego doskonalenia oraz kształcenia zawodowego.

Analiza dokumentacji programowej wskazuje, że nie wszystkie rozwiązania przyjęte na poziomie sylabusów w pełni odzwierciedlają standardy dokumentowania procesu dydaktycznego. W kartach przedmiotów przygotowywanych przez UPP i UAM stosuje się odmienny sposób kodowania efektów uczenia się, co utrudnia przejrzyste mapowanie efektów przedmiotowych na efekty kierunkowe oraz monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych kompetencji. Różnice dotyczą również struktury i treści kart przedmiotów opracowywanych przez obie Uczelnie.

Niespójność dotyczy także stosowanej terminologii – w części sylabusów (np. zajęć takich jak: *aktywne metody ochrony fauny* czy *monitoring dynamiki populacji roślin wieloletnich*) nadal wykorzystywane jest pojęcie „efekty kształcenia”, podczas gdy dokumentacja kierunku odwołuje się do „efektów uczenia się” zgodnych z Polską Ramą Kwalifikacji (PRK), co dodatkowo obniża spójność systemu dokumentacji. Powyższe rozbieżności utrudniają monitorowanie procesu kształcenia, również społeczności studenckiej.

Koncepcja kształcenia oraz efekty uczenia się przypisane do kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna są zgodne z profilem ogólnoakademickim, odpowiadają właściwym dyscyplinom naukowym oraz zasadniczo spełniają wymagania 7. poziomu PRK. Stwierdzone rozbieżności w dokumentacji dotyczą sposobu implementacji i oznaczania efektów uczenia się na poziomie zajęć, stosowania niejednolitej terminologii oraz różnic w systemie ich kodowania. Ogranicza to przejrzystość dokumentacji oraz utrudnia monitorowanie osiągnięcia efektów uczenia się na poziomie programu

studiów, co wymaga podjęcia działań naprawczych w celu zapewnienia pełnej spójności dokumentacji programowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku OPiEPL jest zgodna z misją i strategią obu Uczelni prowadzących kierunek oraz odpowiada profilowi ogólnoakademickiemu. Kierunek został prawidłowo przyporządkowany do dyscyplin naukowych, a jego program opiera się na aktualnych wynikach badań naukowych prowadzonych przez kadrę akademicką Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Istotnym atutem kierunku jest również udział interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów oraz wysoki potencjał naukowy kadry prowadzącej zajęcia.

Zawarte w załączniku do Uchwały nr 54/2025 Senatu UPP z dnia 24 września 2025 r. kierunkowe efekty uczenia się, obowiązujące od roku akademickiego 2025/2026 na kierunku OPiEPL, są zgodne z wymaganiami 7. poziomu PRK i odpowiadają założeniom kształcenia na studiach o profilu ogólnoakademickim. Jednak szczegółowa analiza dokumentacji wskazuje na nieprawidłowości wpływające na przejrzystość i skuteczność systemu osiągania oraz monitorowania efektów uczenia się. Stwierdzono brak jednolitego systemu oznaczania efektów uczenia się pomiędzy uczelniami współprowadzącymi kierunek oraz występowanie niejednorodnej struktury, treści i terminologii w części sylabusów, co utrudnia przejrzyste mapowanie efektów przedmiotowych na efekty kierunkowe i monitorowanie procesu kształcenia.

Stwierdzone nieprawidłowości mają charakter systemowy i wymagają podjęcia działań naprawczych, jednak nie podważają zasadności przyjętej koncepcji kształcenia ani zgodności kierunku z wymaganiami stawianymi studiom drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Zalecenia

Zaleca się:

1. ujednolicenie dokumentacji programowej na kierunku poprzez wdrożenie wspólnego dla obu Uczelni systemu kodowania efektów kierunkowych i przedmiotowych, zapewniającego ich jednoznaczną identyfikację, ujednolicenie treści i struktury sylabusów przygotowywanych przez obie Uczelnie, a także zapewnienie stosowania w całej dokumentacji aktualnej terminologii dotyczącej efektów uczenia się, zgodnej z obowiązującymi przepisami oraz Polską Ramą Kwalifikacji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2025/2026, ustalony Uchwałą nr 54/2025 Senatu UPP z dnia 24 września 2025 r., w znacznym stopniu uwzględnia rekomendacje i zalecenia sformułowane podczas poprzedniej oceny kierunku. Jego struktura obejmuje zajęcia kierunkowe, fakultatywne, lektorat języka obcego oraz grupę zajęć z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Współprowadzenie kierunku przez UPP oraz UAM zapewnia interdyscyplinarny charakter kształcenia, integrujący osiągnięcia nauk leśnych i biologicznych. Przyjęta organizacja procesu ustalania i doskonalenia programu studiów umożliwia Radzie Programowej Kierunku Studiów systematyczne aktualizowanie treści kształcenia z uwzględnieniem postępu naukowego oraz potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Aktualność treści programowych znajduje również potwierdzenie w ich powiązaniu z działalnością naukową prowadzoną przez pracowników UPP i UAM w dyscyplinach nauki leśnej i nauki biologiczne, co umożliwia uwzględnianie w procesie kształcenia aktualnych wyników badań oraz współczesnych metod badawczych wykorzystywanych w ochronie przyrody.

Treści programowe są spójne z przyjętą koncepcją kształcenia. Studenci zdobywają wiedzę i umiejętności związane z ochroną ekosystemów, gatunków i zasobów przyrodniczych. Problematyka ochrony siedlisk i funkcjonowania sieci Natura 2000 realizowana jest m.in. w ramach zajęć: *ochrona siedlisk przyrodniczych i dyrektywa siedliskowa* oraz *natura 2000 w leśnictwie*. Zagadnienia dotyczące ochrony wód, torfowisk i elementów przyrody nieożywionej podejmowane są podczas zajęć z *ochrony zasobów wodnych i torfowiskowych* oraz *ochrony abiotycznych elementów przyrody*. Kompetencje związane z monitoringiem przyrodniczym rozwijane są w ramach: *inwentaryzacji i monitoringu przyrodniczego, metod monitoringu ssaków, automatycznego monitoringu akustycznego ptaków środowisk leśnych oraz monitoringu dynamiki populacji roślin wieloletnich*, których treści obejmują współczesne metody obserwacji i oceny populacji roślin oraz zwierząt. Wiedza dotycząca funkcjonowania ekosystemów rozwijana jest m.in. podczas zajęć: *ekologia lasu a ochrona przyrody* oraz *metody badań i oceny biocenoz*. Program obejmuje również zagadnienia prawne, ekonomiczne i organizacyjne związane z ochroną środowiska, realizowane w ramach zajęć: *międzynarodowe konwencje ochrony gatunków zagrożonych i ginących, planowanie inwestycji na obszarach przyrodniczo cennych* oraz *finansowanie ochrony przyrody*. Kompetencje badawcze kształtowane są m.in. podczas *pracowni dyplomowej i seminarium magisterskiego*, natomiast zajęcia *science and*

practice in nature conservation przygotowują studentów do korzystania z międzynarodowej literatury naukowej oraz komunikacji specjalistycznej w języku angielskim.

Program studiów przewiduje realizację zajęć terenowych w ramach zajęć kierunkowych i zajęć wybieralnych w łącznym wymiarze 141 godzin, co sprzyja integracji wiedzy teoretycznej z praktycznym przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych, monitoringu przyrodniczego oraz planowania i realizacji działań ochronnych.

Treści programowe należy uznać za kompleksowe, aktualne i specyficzne dla kierunku studiów. Zasadniczo zapewniają one osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, co potwierdza również matryca pokrycia kierunkowych efektów uczenia się przez efekty przedmiotowe, przygotowana przez UPP na potrzeby postępowania akredytacyjnego.

Studia na ocenianym kierunku trwają cztery semestry i zgodnie z obowiązującym programem studiów przyjętym Uchwałą nr 54/2025 Senatu UPP z dnia 24 września 2025 r. umożliwiają uzyskanie 120 punktów ECTS, co odpowiada 3000 godzinom pracy studenta i co do zasady spełnia wymagania dla studiów drugiego stopnia. Jednakże analiza dokumentacji programowej wskazuje na niespójności w zakresie danych dotyczących przypisywania nakładu pracy studenta oraz spójności struktury programu. Analiza sylabusów wykazała niespójność dotyczącą przypisywania punktów ECTS efektom uczenia się oraz konstrukcji pracy własnej studenta. W wielu zajęciach, np. *monitoring dynamiki populacji roślin wieloletnich* (3 ECTS), nakład pracy własnej został rozpisany według powtarzalnego schematu 8 godzin na każdą kategorię aktywności (przygotowanie do zajęć, opracowanie wyników, czytanie literatury, napisanie raportu, przygotowanie do zaliczenia), co daje łącznie 40 godzin pracy własnej przy 35 godzinach kontaktowych. Choć formalnie suma ta odpowiada przypisanym 3 ECTS (75 godzin), sposób jej konstrukcji ma charakter schematyczny i nie wynika wprost ze zróżnicowanej specyfiki zadań. Również w ramach zajęć *metody statystycznej analizy danych*, do pracy własnej przypisano trzy elementy o bardzo zbliżonym wymiarze godzinowym (13 – przygotowanie do zajęć; 13 – napisanie raportu z zajęć i 14 godzin – przygotowanie do zaliczenia/egzaminu), mimo że ich charakter i pracochłonność są wyraźnie zróżnicowane – szczególnie w przypadku opracowania raportu analitycznego. Powtarzalny wzorzec rozpisania pracy własnej występuje niezależnie od charakteru zajęć, w tym zajęć terenowych czy laboratoryjnych, co prowadzi do ujednolicenia szacowania obciążenia studenta i ogranicza możliwość wykazania rzeczywistego zróżnicowania pracy własnej w zależności od formy dydaktycznej.

Stwierdzono rozbieżność pomiędzy łączną liczbą godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wskazaną w załączniku do uchwały (1575 godzin) a sumarycznym zestawieniem wynikającym z planu studiów (1510 godzin). Uchybienie to wskazano władzom kierunku, które uznały je za błąd pisarski i zadeklarowały podjęcie natychmiastowych działań korygujących.

Szczególne zastrzeżenia budzą *pracownia dyplomowa* (realizowana przez trzy semestry) oraz *seminarium magisterskie* (prowadzone przez dwa semestry), gdzie efekty uczenia się są w większości powtórzeniami kierunkowych efektów uczenia się. Wątpliwości budzi również sposób ujęcia tych zajęć. Mianowicie, w programie studiów przewidziano łącznie 140 godzin konsultacji w ramach *pracowni dyplomowej*, które zostały formalnie włączone do kategorii zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Jednocześnie w sylabusach wskazano, że forma ta ma charakter tutoringu naukowego (konsultacje indywidualne), podczas gdy w programie studiów funkcjonują one w ramach grupy zajęciowej określonej jako L, czyli do 15 osób, podobnie jak *seminarium magisterskie*. Pojawia się zatem niespójność organizacyjna i dydaktyczna dotycząca charakteru tych zajęć.

Układ semestralny zajęć zachowuje ogólną sekwencyjność procesu kształcenia. Analiza doboru form zajęć wykazuje jednak niespójności w podziale treści między poszczególnymi zajęciami, np. *pracownią dyplomową* i *seminarium magisterskim*. Występują powtórzenia w zakresie celów kształcenia, a ponadto do karty *pracowni dyplomowej*, definiowanej jako forma tutoringu indywidualnego, włączono treści dotyczące „zapoznania studentów z systemem antyplagiatowym”, które powinny być realizowane w formie zajęć grupowych w ramach *seminarium magisterskiego*. Podział treści między tymi zajęciami nie zapewnia optymalnych proporcji w realizacji poszczególnych form zajęć. Ponadto analiza zajęć o dużym udziale komponentu terenowego, takich jak *inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy*, wskazuje na silne zróżnicowanie intensywności pracy praktycznej (np. 96 godzin ćwiczeń terenowych przy ograniczonej liczbie innych form kontaktowych). W innych zajęciach o zbliżonych efektach uczenia się komponent terenowy i praktyczny jest znacznie mniej eksponowany (od 5 do 15 godzin), zarówno wśród zajęć kierunkowych, jak i zajęć wybieralnych, co wskazuje na brak jednolitego modelu równoważenia form dydaktycznych w programie.

Program studiów na kierunku OPIEPL spełnia wymóg formalny dotyczący udziału zajęć do wyboru w wymiarze co najmniej 30% łącznej liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów drugiego stopnia. Studenci mają możliwość elastycznego kształtowania ścieżki edukacyjnej poprzez wybór zajęć fakultatywnych, który w poszczególnych semestrach przedstawia się następująco: trzy z sześciu na semestrze pierwszym, trzy z siedmiu na drugim, dwa z czterech na trzecim oraz trzy z sześciu na semestrze czwartym.

Program obejmuje zajęcia powiązane z działalnością naukową w dyscyplinach nauk leśnych i biologicznych w wymaganym wymiarze ponad 50% ECTS. Zajęcia takie jak m.in. *ekologia lasu a ochrona przyrody, metody badań i oceny biocenoz, inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy, ochrona siedlisk przyrodniczych i dyrektywa siedliskowa* są bezpośrednio osadzone w aktualnej działalności badawczej obu Uczelni. Znaczący udział zajęć związanych z działalnością naukową zapewnia studentom stały kontakt z aktualną problematyką badawczą oraz sprzyja osiąganiu efektów uczenia się właściwych dla studiów drugiego stopnia, w szczególności w zakresie prowadzenia i interpretacji badań naukowych.

W planie studiów uwzględniono również zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego, tj. *język obcy B2+* w wymiarze 32 godzin ćwiczeń (3 punkty ECTS), realizowane w semestrze 1, oraz obowiązkowe zajęcia prowadzone w języku angielskim, *science and practice in nature conservation*, obejmujące 35 godzin (łącznie ćwiczenia laboratoryjne i terenowe), 3 punkty ECTS, realizowane w semestrze 2 ocenianego kierunku studiów.

Istotnym elementem niespójności jest niejednoznaczne przypisanie punktów ECTS do zajęć z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Zgodnie z załącznikiem do uchwały nr 54/2025 Senatu UPP z dnia 24 września 2025 r. student powinien uzyskać 16 pkt. ECTS w tym zakresie, natomiast analiza planu wskazuje, że jednoznacznie wyodrębnione zajęcia realizujące efekty z tego obszaru stanowią 8 pkt. ECTS. Pozostałe treści o charakterze etycznym, społecznym i edukacyjnym są realizowane w ramach zajęć wybieralnych (np. *społeczne i kulturowe funkcje lasu*), bez formalnego uwzględnienia ich w puli punktów ECTS dla nauk humanistycznych i społecznych, co powoduje rozbieżność pomiędzy deklarowaną a formalnie wykazaną strukturą programu studiów. W konsekwencji prowadzi to do niespójności w zakresie dokumentowania udziału tej grupy zajęć w strukturze punktów ECTS i wymaga podjęcia działań naprawczych, co zadeklarowały władze WLITD.

Przedstawiony plan studiów oraz sylabusy nie zawierają informacji o planowaniu ani realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia deklaruje jedynie możliwość prowadzenia konsultacji ze studentami w formie zdalnej przez kadrę akademicką.

Zajęcia na ocenianym kierunku są zorientowane na tradycyjne formy kontaktu i obejmują: wykłady, case study, konwersatoria, ćwiczenia, zajęcia terenowe oraz laboratoryjne. Udział poszczególnych form zajęć dydaktycznych przedstawia się następująco: wykłady w liczbie 385 godzin (12,8%), ćwiczenia – 844 godziny (28,1%), w tym konwersatoria – 15 godzin oraz ćwiczenia terenowe – 141 godzin (4,7%). Uczelnia w raporcie samooceny stwierdza, że łączna liczba godzin z udziałem nauczycieli i studentów wynosi 1510 godzin, co stanowi 50,3% całego wymiaru godzinowego programu studiów i wskazuje, że wymóg wynikający z aktów normatywnych został formalnie spełniony.

Zastosowane metody kształcenia na ocenianym kierunku są zróżnicowane i dostosowane do specyfiki zajęć, co w założeniu ma zapewniać osiągnięcie przez studentów wszystkich kierunkowych efektów uczenia się. W procesie dydaktycznym dominują metody asymilacji wiedzy oraz metody aktywizujące, które stanowią istotny element praktycznego przygotowania studentów do pracy w ochronie przyrody. Zastosowanie różnorodnych form, w tym ćwiczeń laboratoryjnych oraz terenowych, pozwala na realizację efektów w zakresie zarówno wiedzy teoretycznej, jak i umiejętności praktycznych, szczególnie w obszarze inwentaryzacji i monitoringu przyrodniczego (efekty OL2A_W01-W04; OL2A_W07-W08; OI2A_U01-U06).

Przyjęte rozwiązania dydaktyczne stymulują studentów do samodzielności i odgrywania aktywnej roli w procesie uczenia się. Szczególną rolę odgrywają tu zajęcia projektowe oraz praca własna studenta, wspierana przez tutoring naukowy w ramach zajęć dyplomowych. Studenci są zachęceni do krytycznej analizy literatury oraz samodzielnego prowadzenia obserwacji przyrodniczych, co przekłada się na rozwijanie umiejętności analitycznych. Niemniej jednak, w kontekście szacowania pracy własnej, zauważalna jest pewna schematyczność, co ogranicza potencjał pełnego wykorzystania metod aktywizujących w odniesieniu do wszystkich grup zajęć.

Proces kształcenia skutecznie przygotowuje studentów do prowadzenia działalności naukowej w dyscyplinach przyporządkowanych do kierunku (nauki leśne i biologiczne) oraz do udziału w tej działalności. Kompetencje badawcze rozwijane są zarówno w trakcie realizacji zajęć związanych z dyplomowaniem oraz takich jak: *metody monitoringu ssaków, zdalne techniki monitorowania środowiska przyrodniczego, genetyka konserwatorska*, w których studenci mają możliwość łączenia treści teoretycznych i praktycznych. Wykorzystanie metod badawczych w praktyce, w tym obsługi specjalistycznego sprzętu, stanowi kluczowy element przygotowania do pracy naukowo-badawczej. Istotną pozostaje jednak konieczność aktualizacji literatury źródłowej i metodologii prezentowanej w ramach zajęć dyplomowych, aby w pełni odzwierciedlały współczesne standardy naukowe.

Na ocenianym kierunku metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. W ramach systemu kształcenia wykorzystywana jest indywidualna organizacja studiów (IOS) przewidziana w załączniku do Uchwały nr 32/2025 Senatu UPP z dnia 23 kwietnia 2025 r. (§ 13).

System kształcenia umożliwia również realizację indywidualnych ścieżek kształcenia poprzez wybór zajęć fakultatywnych oraz tematów prac dyplomowych, zgodnie z § 30 ust. 4 załącznika do Uchwały nr 32/2025 Senatu UPP z dnia 23 kwietnia 2025 r., przewidującym wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS przypisanych do programu studiów. Dodatkowo, zgodnie z § 43 ust. 2,

dopuszcza się możliwość uznania aktywności zawodowej, społecznej lub naukowej studentów na poczet realizacji i zaliczenia praktyk zawodowych.

Rozwiązania te zapewniają dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb studentów oraz umożliwiają realizację indywidualnych ścieżek kształcenia w ramach obowiązującego programu studiów. Istotną rolę w tym procesie odgrywa również Uczelniane Centrum Wsparcia, realizujące działania wspierające studentów ze szczególnymi potrzebami.

Uczelnia zapewnia warunki do uzyskania kompetencji w zakresie języka obcego na poziomie B2+, zgodnie z wymaganiami dla studiów drugiego stopnia. Cel ten realizowany jest poprzez lektorat oraz obowiązkowe zajęcia *science and practice in nature conservation*, prowadzone w języku angielskim. Metody pracy podczas tych zajęć, obejmujące analizę międzynarodowej literatury naukowej oraz komunikację specjalistyczną, skutecznie wspierają studentów w przygotowaniu do funkcjonowania w środowisku naukowym i zawodowym o zasięgu międzynarodowym, co gwarantuje osiągnięcie wymaganych efektów uczenia się w zakresie kompetencji językowych (OL2A-U11).

Struktura rozplanowania zajęć na ocenianym kierunku została zaprojektowana tak, iż w każdym semestrze student realizuje ogółem 750 godzin (w kontakcie bezpośrednim oraz w ramach pracy własnej). Planowanie zajęć w semestrach 1–3 utrzymuje stabilną strukturę obciążenia, natomiast semestr 4 wyraźnie od niej odbiega, co powoduje nierównomierny rozkład obciążenia w cyklu kształcenia. W ostatnim semestrze następuje wyraźne przesunięcie ciężaru na pracę własną studenta (445 godzin), w tym 200 godzin przypisanych do *pracowni dyplomowej*, przy jedynie 50 godzinach zajęć bezpośrednich. Taka koncentracja pracy własnej, odbiegająca od rozkładu przyjętego w pozostałych semestrach, może mieć wpływ na efektywność wykorzystania czasu studenta w końcowej fazie studiów. Dodatkowo, zróżnicowana struktura zajęć obieralnych w semestrze 4, wśród których dominują zajęcia o wartości 4 pkt. ECTS powoduje zwiększenie obciążenia studenta w porównaniu z semestrami 1–3, co zostało również potwierdzone w opinii studentów przedstawionej podczas spotkania z zespołem oceniającym. Niemniej jednak, powyższe zastrzeżenia mają charakter ograniczony i dotyczą wyłącznie końcowej fazy cyklu kształcenia.

Rozplanowanie zajęć na ocenianym kierunku umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, pomimo zidentyfikowanego zróżnicowania w czwartym semestrze studiów. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się jest też zasadniczo adekwatny do specyfiki realizowanych zajęć i umożliwia ich weryfikację, w tym w zakresie wszystkich zakładanych efektów uczenia się i dostarczenia studentom informacji zwrotnej.

Podsumowując, mimo że formalnie program spełnia wymagania dotyczące 120 ECTS oraz 3000 godzin pracy studenta, analiza dokumentacji wskazuje na niespójności o charakterze systemowym, tj.: (1) rozbieżność w liczbie godzin kontaktowych (1575 a 1510), (2) schematyczny i mało zróżnicowany model szacowania pracy własnej studenta, (3) brak jednolitego podejścia do roli zajęć terenowych, (4) niejednoznaczność organizacyjna i dydaktyczna w zakresie kształcenia dyplomowego, (5) niedoszacowanie pkt. ECTS przedmiotów z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, (6) nierównomierne obciążenie studenta w cyklach kształcenia. Wskazane uchybienia świadczą o niespójności metodologicznej w projektowaniu i dokumentowaniu nakładu pracy studenta oraz struktury programu studiów.

Zidentyfikowane nieprawidłowości i niespójności mają charakter organizacyjny, dokumentacyjny oraz metodologiczny i nie podważają możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia

się, jednak wskazują na potrzebę uporządkowania i ujednolicenia zasad projektowania oraz dokumentowania programu studiów. Wymagają jednak podjęcia działań naprawczych w celu zwiększenia przejrzystości programu studiów, poprawy spójności dokumentacji oraz wzmocnienia jakości procesu kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się spełnienie wymogu zapisanego w ustawie - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 63 ust. 1 pkt 1), aby co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów stacjonarnych była uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.	Wdrożony został nowy program studiów na kierunku OPiEPL, dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2025/2026 (uchwała nr 54/2025 Senatu UP w Poznaniu z dnia 24 września 2025 r.), który spełnia wymogi zapisane w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Łączna liczba punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów wynosi 120, z czego 63 są realizowane w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Łączna liczba godzin realizowanych w trakcie czterech semestrów wynosi 3000, z czego 1510 godzin jest realizowana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Program studiów dla kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest zgodny z przyjętą koncepcją kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Treści programowe są aktualne,

kompleksowe i właściwie dobrane do specyfiki kierunku, a ich zakres w sposób zasadniczy umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Program uwzględnia aktualne osiągnięcia naukowe w dyscyplinach nauki leśne i nauki biologiczne oraz pozostaje powiązany z działalnością naukową realizowaną przez nauczycieli akademickich UPP i UAM. Pozytywnie należy ocenić znaczący udział zajęć terenowych oraz zajęć o charakterze badawczym, wspierających rozwój kompetencji praktycznych i naukowych studentów. Spełnione są również wymagania dotyczące udziału zajęć wybieralnych, kształcenia językowego oraz udziału zajęć związanych z działalnością naukową.

Jednocześnie analiza dokumentacji ujawniła pewne niespójności o charakterze organizacyjno-dokumentacyjnym, dotyczące w szczególności: sposobu szacowania pracy własnej studentów, rozbieżności w liczbie godzin dydaktycznych, zróżnicowanego ujęcia i organizacji zajęć dyplomowych, a także zróżnicowania podejścia do zajęć terenowych oraz przypisania efektów uczenia się w ramach zajęć z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Zidentyfikowane uchybienia mają charakter przede wszystkim dokumentacyjny i metodologiczny i nie wpływają w sposób istotny na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, jednak obniżają przejrzystość oraz spójność formalną programu studiów.

Innym elementem wymagającym uwagi jest również nierównomierne rozłożenie obciążenia studentów w cyklu kształcenia, w szczególności w semestrze czwartym. W tym okresie obserwuje się zwiększoną koncentrację pracy własnej studenta przy jednoczesnym ograniczeniu liczby zajęć kontaktowych. Choć specyfika ta wynika z charakteru końcowej fazy studiów magisterskich i realizacji prac dyplomowych, uznaje się, że dążenie do bardziej zrównoważonego rozkładu obciążenia jest kluczowe dla zapewnienia stałej, bieżącej kontroli oraz weryfikacji efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. przeprowadzenie analizy spójności udziału zajęć terenowych w ramach grup zajęć realizujących zbliżone efekty uczenia się oraz dostosowanie struktury programu do przyjętych założeń dydaktycznych.

Zalecenia

Zaleca się:

1. zapewnienie pełnej spójności dokumentacji programowej poprzez usunięcie rozbieżności pomiędzy programem studiów, planem studiów i kartami przedmiotów, w tym w szczególności rozbieżności dotyczących liczby godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich.
2. przegląd i weryfikację zasad przypisywania punktów ECTS, szacowania nakładu pracy własnej studenta oraz przypisania efektów uczenia się, w szczególności w odniesieniu do grupy zajęć z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, a także doprecyzowanie charakteru, zakresu

i organizacji zajęć dyplomowych, w celu zapewnienia ich zgodności z rzeczywistym obciążeniem studentów oraz właściwą realizacją efektów uczenia się.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Na interdyscyplinarnym kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna ustalenie warunków rekrutacji leży w kompetencji Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, a postępowanie kwalifikacyjne na bieżący rok akademicki określa uchwała nr 44/2025 Senatu UPP z dnia 25 czerwca 2025 r. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne.

Kierunek studiów jest adresowany przede wszystkim do osób, które ukończyły leśnictwo, biologię czy ochronę środowiska, chociaż w trakcie spotkania zespołu oceniającego ze studentami okazało się, że wśród zrekrutowanych osób jest też studentka, która ukończyła dietetykę. Szczegółowe warunki postępowania kwalifikacyjnego precyzują zarządzenia Rektora UPP. Na mocy zarządzenia nr 148/2022 Rektora UPP z dnia 18 listopada 2022 r. w sprawie zasad powoływania komisji rekrutacyjnych, postępowanie rekrutacyjne prowadzi Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, w skład której wchodzi przewodniczący (prodziekan ds. studiów), sekretarz i członkowie komisji. Warunki stawiane kandydatom umożliwiają przyjęcie tylko tych osób, które posiadają wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla kierunku. Rekrutacja odbywa się na podstawie rankingu wynikającego z podsumowania średniej z ocen kończących przedmioty studiów pierwszego stopnia oraz wyniku ukończenia studiów na następujących zasadach:

- a. 90% limitu miejsc przeznaczają się dla absolwentów kierunku zgodnego z kierunkiem studiów drugiego stopnia;
- b. uzupełnienie limitu następuje na podstawie wyników egzaminu, testu lub rozmowy;
- c. kwalifikacja ta ma również zastosowanie, gdy brak jest absolwentów kierunku zgodnego z kierunkiem studiów drugiego stopnia;
- d. dziekan może podjąć decyzję o nieweryfikowaniu efektów uczenia się, jeśli kandydat osiągnął na innym kierunku co najmniej 70% zakładanych efektów uczenia się dla danego kierunku studiów I stopnia.

Limity przyjęć ustalono na 30 osób, przy czym warunkiem uruchomienia studiów jest zarejestrowanie dokumentów przez co najmniej 20 osób.

Warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Rejestracja oraz kwalifikacja kandydatów odbywają się drogą elektroniczną. Przyjęci kandydaci składają dokumenty do Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Studia mogą podejmować cudzoziemcy na zasadach określonych w art. 323 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Obcokrajowców obowiązują te same warunki, co kandydatów z kraju. Językiem prowadzenia studiów jest język polski.

UPP uznaje efekty uczenia się uzyskane w innych uczelniach, w tym uczelniach zagranicznych. Zasady uznawania efektów uczenia się w tym wypadku regulują akty normatywne, tj. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Regulamin studiów, Uchwały Senatu UPP nr 363/2019

z dnia 18 września 2019 r. i nr 32/2025 z dnia 23 czerwca 2025 r. Uznania efektów uczenia się uzyskanych przez studenta w innej uczelni dokonuje Prodziekan ds. studiów na wniosek studenta, który przedkłada dokumentację z dotychczasowego przebiegu studiów. Uczelnia uznaje punkty ECTS uzyskane dotychczas, a ocenę przelicza na skalę ocen obowiązującą w UPP.

Student może również ubiegać się o potwierdzenie efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów, ponieważ obowiązujące warunki i procedury umożliwiają identyfikację tych efektów oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się określonych w programie studiów. Uznanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w sposób instytucjonalnie zorganizowany lub niezorganizowany, poza systemem studiów, przebiega na wniosek kandydata złożony do prodziekana ds. studiów, który powołuje komisję weryfikującą efekty uczenia się oraz wyznacza jej przewodniczącego. Efektem pracy komisji jest protokół przekazany prodziekanowi, zawierający m.in. wykaz przedmiotów zaliczonych w procesie weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się wraz z uzyskanymi ocenami. Procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewnia zatem identyfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studenta oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku studiów.

Na kierunku OPIePL w ramach poszczególnych zajęć stosowane są zróżnicowane metody weryfikacji efektów uczenia się, wśród których dominują egzaminy, kolokwia, mini raporty, prezentacje multimedialne, udział w dyskusji oraz aktywność na zajęciach. Jednocześnie analiza sylabusów wykazała, że w przeważającej większości nie zawierają one informacji dotyczących kryteriów oceniania, co ogranicza przejrzystość procesu oceniania oraz utrudnia porównywalność wystawianych ocen. Przykładowo w kartach przedmiotów takich jak *genetyka konserwatorska* oraz *metody analizy danych, podstawy modelowania matematycznego* w kryteriach oceniania widnieje identyczny zapis: „5 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne”, przy jednoczesnym braku jasnych i mierzalnych kryteriów, które definiowałyby, co w praktyce oznacza „znakomita wiedza”. W konsekwencji może to prowadzić do ograniczonej porównywalności ocen oraz niejednorodności ich wystawiania pomiędzy prowadzącymi.

Należy również zaznaczyć, że sposób definiowania metod w dokumentacji nie zawsze jest właściwy, bowiem w kartach przedmiotów często mylone są metody weryfikacji efektów uczenia się z ocenianą cechą lub umiejętnością (np. w sylabusie *science and practice in nature conservation* jako metody weryfikacji efektów uczenia się wskazano „ocenę umiejętności wypowiedziania się na dany temat z zakresu materiału omawianego na ćwiczeniach”). Ponadto aż 25% oceny końcowej z tego przedmiotu uzależniono od obecności na ćwiczeniach i aktywności na zajęciach, choć sama obecność na ćwiczeniach stanowi obowiązek studenta. Wskazane jest zatem ujednolicenie sposobu definiowania i opisu metod weryfikacji efektów uczenia się w dokumentacji programowej.

W procesie dydaktycznym na kierunku OPIePL, obok formalnego systemu oceniania, istotnym elementem jest informacja zwrotna przekazywana studentom przez nauczycieli akademickich. Prowadzący zobowiązani są do omawiania wyników prac etapowych, co umożliwia studentom identyfikację błędów oraz weryfikację własnych osiągnięć w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się. Niemniej jednak mechanizm ten w znacznym stopniu opiera się na autonomii dydaktycznej poszczególnych nauczycieli akademickich i nie znajduje pełnego odzwierciedlenia w dokumentacji zajęć, co potwierdzono podczas hospitacji zajęć, gdy studenci prezentowali przygotowane prezentacje multimedialne, a prowadzący nie uzasadniał wystawionej oceny. Wymaga to zatem doprecyzowania, tak aby informacja zwrotna stała się stałym i weryfikowalnym elementem jakości kształcenia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Jednocześnie analiza sylabusów wykazała, że system weryfikacji efektów uczenia się w grupie zajęć stanowiących podstawę przygotowania pracy magisterskiej ma charakter ogólny i nie zawsze zapewnia możliwość ich jednoznacznej oceny. W zajęciach takich jak *pracownia dyplomowa* czy *seminarium magisterskie* ocena w głównej mierze opiera się na akceptacji pracy przez promotora. Ponadto są to zajęcia realizowane w cyklu wielosemestralnym, dla których opracowano jeden zbiorczy sylabus, obejmujący efekty uczenia się wspólne dla wszystkich semestrów realizacji oraz przewidziano jedną ocenę końcową. Ogranicza to możliwość pełnej i jednoznacznej oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w ramach poszczególnych zajęć. Dodatkowo karty przedmiotów rekomendują literaturę nieaktualną, w tym pozycje z lat 1999 i 2006. W kontekście dynamicznego rozwoju nauk biologicznych i leśnych oraz postępu metod badawczych stosowanie tego typu źródeł w zestawieniu literatury przedmiotowej ogranicza możliwość pełnego odniesienia treści kształcenia do aktualnego stanu wiedzy. Wskazane jest zatem uzupełnienie wykazów literatury o nowsze opracowania naukowe.

Udział studentów w licznych kołach naukowych, jak również w projektach realizowanych przez kadrę akademicką, umożliwia im nabycie umiejętności badacza i opanowanie warsztatu badawczego. Ostatecznym potwierdzeniem osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się jest praca dyplomowa, bowiem student powinien wykazać się umiejętnością formułowania problemu badawczego, analizy i interpretacji wyników oraz konfrontowania ich z danymi literaturowymi, również z pracami obcojęzycznymi, a także umiejętnością obrony pracy podczas egzaminu dyplomowego. Metody weryfikacji umożliwiają również sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego, w tym umiejętności opanowania terminologii naukowej, a zwłaszcza obcojęzycznej, co zapewniają zarówno zajęcia z języka obcego w ramach lektoratu, jak i zajęcia *science and practice in nature conservation*.

Zasady i stosowane procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Studia na ocenianym kierunku kończą się egzaminem dyplomowym. Procedurę dyplomowania określa zarządzenie Rektora UPP nr 188/2019 z dnia 23 grudnia 2019 r., zgodnie z którym Rada Programowa Kierunku Studiów opracowuje terminarz dyplomowania nie później niż 15 miesięcy przed regulaminowym terminem ukończenia studiów. Następnie prodziekan ds. studiów publikuje go na stronie internetowej Wydziału. Tematyka prac magisterskich przygotowywana jest przez kierowników jednostek. Student ma również możliwość zgłoszenia propozycji własnego tematu pracy. Student wybiera temat i promotora pracy, którym może być profesor, doktor habilitowany lub doktor. Recenzenta pracy powołuje prodziekan ds. nauki spośród dwóch kandydatów zgłaszanych przez kierownika jednostki lub też może powołać innego recenzenta. Rola recenzenta przypisana jest nauczycielowi akademickiemu, który posiada co najmniej stopień naukowy doktora, jednak nie może posiadać stopnia naukowego niższego od promotora pracy. Pracę dyplomową student przygotowuje samodzielnie pod opieką merytoryczną promotora. Może mieć ona charakter koncepcyjny, badawczy lub badawczo-wdrożeniowy. Praca magisterska powinna stanowić kompleksowe rozwiązanie problemu badawczego oraz realizację postawionego celu, z uwzględnieniem statystycznej analizy wyników badań poddanych konfrontacji z danymi literaturowymi. Zmiana tematu pracy jest możliwa w uzasadnionych sytuacjach. Wymagania stawiane pracy dyplomowej określa Rada Programowa Kierunku Studiów i udostępnia je na stronie internetowej Wydziału. Praca sprawdzana jest w JSA przez promotora przed przyjęciem pracy. Podlega opiniowaniu przez promotora i recenzenta, a następnie jest deponowana w Wirtualnym Dziekanacie, gdzie student ma możliwość zapoznania się z przygotowanymi recenzjami.

Analiza prac dyplomowych dokonana przez członków zespołu oceniającego wykazała, że są one przygotowane zgodnie z wymogami, spełniają kryteria stawiane pracom magisterskim, chociaż istotnym uchybieniem jest zbyt mała liczba bibliografii np. (17), a także błędy ortograficzne, co w dobie łatwego dostępu do baz danych i narzędzi sprawdzających pisownie w programach komputerowych nie powinno mieć miejsca. Tematyka ocenionych prac dyplomowych pozostaje zgodna z profilem ogólnoakademickim kierunku oraz dyscyplinami naukowymi, do których kierunku został przyporządkowany. Prace wymagają wykorzystania metod badawczych, analizy danych oraz krytycznego przeglądu literatury naukowej, co sprzyja osiągnięciu efektów uczenia się związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez prodziekana ds. studiów. W skład komisji wchodzi prodziekan lub nauczyciel akademicki wyznaczony przez prodziekana jako przewodniczący komisji. Rolę egzaminatorów pełnią promotor i recenzent. Egzamin magisterski obejmuje dyskusję merytoryczną nad pracą dyplomową oraz odpowiedzi studenta na pytania z puli promotora i recenzenta. Student losuje co najmniej jedno zagadnienie z puli każdego z egzaminatorów. Zagadnienia są udostępnione studentowi przez egzaminatorów. Komisja egzaminacyjna stosuje do oceny skalę obowiązującą na Uczelni. Przebieg egzaminu dyplomowego jest protokołowany. Na protokole podpisy składają wszyscy członkowie komisji. Zgodnie z Regulaminem studiów, § 52 pkt 9 i 10, studentowi, który otrzymał ocenę niedostateczną z egzaminu magisterskiego, przysługuje termin poprawkowy.

Należy zaznaczyć, że rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac etapowych, egzaminacyjnych, a także prac dyplomowych oraz stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunku został przyporządkowany.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studenta, których potwierdzeniem są prace etapowe i egzaminacyjne, są dokumentowane w formie cyfrowej i elektronicznej, a następnie podlegają archiwizacji przez okres 5 lat. Przedstawiona dokumentacja obejmująca prace etapowe, projekty, prezentacje, prace dyplomowe, protokoły zaliczeń i egzaminów oraz dokumentację procesu dyplomowania stanowi dowód osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Studenci ocenianego kierunku są autorami/współautorami publikacji naukowych (np. pracy pt. „Nietoperze w wierzeniach i kulturze”, opublikowanej w Stud. Mater. Ośr. Kult. Leśn. 22, 2025, s. 105–128). Rozwijają swoje zainteresowania naukowe w pracach kół leśników, uczestniczą w projektach badawczych prowadzonych przez kadrę akademicką (np. *Dendroremediacja arsenu – czasozależna dynamika akumulacji, transformacji i mechanizmów tolerancji form metaloidu u wybranych gatunków drzew leśnych*). Biorą aktywny udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych, w tym wygłaszają referaty. Uczestniczą w obozach naukowych, wyjazdach terenowych organizowanych przez nauczycieli akademickich.

Uczelnia określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych (ściąganie, plagiaryzm, wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji), które są zapisane w Regulaminie studiów oraz procedurach wewnętrznych Uczelni dotyczących rzetelności akademickiej i wykorzystania systemów antyplagiatowych (JSA). Regulamin studiów określa również tryb postępowania w sytuacjach spornych związanych z oceną osiągnięć studentów, w tym możliwość odwołania się od wyników zaliczeń i egzaminów.

Kształcenie na ocenianym kierunku realizowane jest w formie studiów stacjonarnych, a indywidualizacja procesu nauczania jest możliwa m.in. dzięki małej liczebności grup (13 osób na I roku i 7 osób na II roku studiów).

Narzędzia komunikacji na odległość wykorzystywane są jedynie pomocniczo, głównie do kontaktu studentów z nauczycielami akademickimi, prowadzenia konsultacji oraz udostępniania materiałów dydaktycznych. W okresie objętym oceną nie prowadzono zajęć ani nie stosowano metod weryfikacji efektów uczenia się wymagających odrębnych procedur identyfikacji studenta właściwych dla kształcenia realizowanego na odległość.

Uczelnia podejmuje działania dotyczące doskonalenia procesu nauczania poprzez ankietowanie zajęć przez studentów (choć zwrotność ankiet jest niewielka) oraz hospitację zajęć. Wyniki ankietyzacji, w postaci plików PDF i XLS, przekazywane są przez Biuro Karier do Rady Programowej Kierunku Studiów. Analiza wyników ankietyzacji wykorzystywana jest do doskonalenia programu studiów, tak aby odpowiadał on potrzebom rynku pracy, a także do przygotowania corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia.

UPP monitoruje losy zawodowe absolwentów ocenianego kierunku zgodnie z rozporządzeniem nr 70/2020 Rektora UPP z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie procedury monitorowania losów zawodowych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Zgodnie z przepisami rozporządzenia monitoring prowadzony jest po roku oraz po pięciu latach od ukończenia studiów.

Uczelnia odniosła się do rekomendacji PKA sformułowanej w poprzedniej ocenie programowej dotyczącej weryfikacji zapisów metod sprawdzania efektów uczenia się w wybranych kartach przedmiotów. Przeprowadzono przegląd wskazanych sylabusów i dokonano korekty zapisów dotyczących metod weryfikacji efektów uczenia się. Działania Uczelni świadczą o wdrażaniu rekomendacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia na kierunku OPiEPL, jak i kryteria kwalifikacji oraz procedury rekrutacyjne są przejrzyste, selektywne oraz bezstronne. Umożliwiają one dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Uczelnia stosuje procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innych uczelniach, w tym zagranicznych oraz poza systemem studiów, które zapewniają możliwość identyfikacji tych efektów oraz ocenę ich adekwatności do efektów uczenia się określonych w programie studiów.

Metody weryfikacji zasadniczo umożliwiają ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Jednocześnie w części sylabusów brak jest jednoznacznie określonych kryteriów oceniania oraz progów

punktowych, co ogranicza pełną przejrzystość, porównywalność i wiarygodność ocen. Dodatkowo w zajęciach związanych z realizacją pracy dyplomowej sposób weryfikacji efektów uczenia się ma charakter ogólny i nie zawsze pozwala na ich jednoznaczną ocenę na poszczególnych etapach procesu dyplomowania.

Metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, w szczególności poprzez egzaminy, kolokwia, projekty oraz pracę dyplomową.

W zakresie języka obcego metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka, w tym terminologii specjalistycznej, na poziomie wymaganym dla studiów drugiego stopnia.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się na zakończenie studiów, obejmując wybór tematu pracy, opiekę promotora, recenzję oraz egzamin dyplomowy.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych i dyplomowych są dostosowane do poziomu i profilu studiów oraz dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany, a wystawiane oceny mają zasadniczo charakter zasadny.

UPP na kierunku OPiEPL prowadzi ankietowanie zajęć przez studentów, hospitacje zajęć oraz analizę wyników, a następnie wdraża działania naprawcze.

Kształcenie realizowane jest w formie stacjonarnej, przy czym indywidualizacja procesu nauczania jest możliwa dzięki małym grupom. Narzędzia kształcenia na odległość mają wyłącznie charakter pomocniczy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. dalsze doprecyzowanie i ujednolicenie metod weryfikacji efektów uczenia się w sylabusach poprzez uzupełnienie ich o jednoznaczne kryteria oceniania oraz progi punktowe, zapewnienie ich spójności z zakładanymi efektami uczenia się oraz wzmocnienie systemowego charakteru informacji zwrotnej przekazywanej studentom i jej odzwierciedlenie w dokumentacji zajęć, w tym w odniesieniu do zajęć wielosemestralnych, co umożliwi bieżące monitorowanie stopnia osiągania efektów uczenia się oraz zwiększy przejrzystość i porównywalność ocen.
2. zwrócenie większej uwagi na jakość redakcyjną prac dyplomowych, w szczególności w zakresie poprawności językowej oraz kompletności bibliografii.

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra naukowo-dydaktyczna, realizująca program kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, posiada zróżnicowany i udokumentowany osiągnięciami dorobek naukowy w dziedzinie nauk przyrodniczych i ścisłych oraz nauk rolniczych, a w szczególności w dyscyplinie nauk biologicznych i nauk leśnych. Rezultaty działalności naukowej są ściśle powiązane z profilem kształcenia oraz efektami uczenia się przypisanymi kierunkowi studiów. Pracownicy naukowcy Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz pracownicy Wydziału Biologii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu prowadzący zajęcia realizują badania naukowe obejmujące kluczowe obszary nauk przyrodniczych. Problematyka prowadzonych badań koncentruje się na zagadnieniach związanych z ochroną przyrody i środowiska, ochroną bioróżnorodności, biologią i ekologią ekosystemów wodnych, a także biologią molekularną, genetyką oraz mikrobiologią. Badania naukowe prowadzone są w ramach projektów i grantów uzyskiwanych w trybie konkursowym. Projekty te są również ważnym elementem procesu dydaktycznego realizowanego na ocenianym kierunku. Rezultaty prowadzonych badań znajdują odzwierciedlenie w publikacjach ukazujących się w wysoko punktowanych czasopismach naukowych oraz w referatach prezentowanych podczas krajowych i międzynarodowych konferencji, a także są wykorzystywane w procesie kształcenia. Takie powiązanie działalności naukowej z dydaktyką sprzyja właściwej realizacji programu studiów oraz umożliwia studentom rozwijanie kompetencji badawczych. W ocenianym okresie kadra prowadząca zajęcia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna wykazywała wysoką aktywność naukową, czego wyrazem było opublikowanie ponad 300 artykułów naukowych oraz realizacja 20 projektów badawczych. Analiza indywidualnych charakterystyk nauczycieli akademickich wykazała, że w ciągu ostatnich 6 lat większość pracowników posiada publikacje naukowe powiązane z ich zainteresowaniami i obszarami badawczymi. W strukturze dorobku publikacyjnego kadry dominują artykuły opublikowane w czasopismach naukowych indeksowanych w bazie Journal Citation Reports (JCR). Wśród najwyższej punktowanych i najbardziej prestiżowych czasopism, w których opublikowane są wyniki badań pracowników, znajdują się m.in. *Forest Ecology and Management*, *Science of the Total Environment*, *Geoderma*, *Ecology and Evolution* oraz *Land Degradation & Development*. Zakres tematyczny oraz charakter deklarowanego przez kadrę naukowo-dydaktyczną dorobku naukowego pozostają zgodne z koncepcją kształcenia realizowaną na ocenianym kierunku studiów oraz odpowiadają treściom programowym uwzględnionym w procesie kształcenia. Działalność kadry obejmuje również aktywność o charakterze wydawniczym. Pracownicy związani z kierunkiem byli autorami tłumaczeń ośmiu podręczników wykorzystywanych w procesie kształcenia studentów oraz pełnili funkcje redaktorów naukowych i byli autorami rozdziałów. Kadra Wydziału Leśnego i Technologii Drewna aktywnie uczestniczy w pracach licznych rad i komisji uczelnianych oraz angażuje się w działalność organów kolegialnych Uniwersytetu. Poza Uczelnią pracownicy wchodzi w skład rad naukowych oraz innych gremiów i instytucji działających w obszarze nauki również i szkolnictwa wyższego. Pracownicy Wydziału są ponadto członkami krajowych i międzynarodowych towarzystw naukowych, pełnią także funkcje ekspertów w konkursach dotyczących finansowania projektów badawczych oraz w procesach ewaluacji jednostek naukowych.

W roku akademickim 2025/2026 w proces kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna zaangażowanych jest łącznie 48 nauczycieli akademickich, w tym 16 pracowników

Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz 32 pracowników Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Kadra realizująca proces dydaktyczny na ocenianym kierunku, obejmuje 12 profesorów tytularnych, 19 profesorów uczelni, dwóch doktorów habilitowanych oraz 15 doktorów i doktorów inżynierów. Struktura kadry oraz liczebność nauczycieli akademickich zaangażowanych w realizację procesu kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna (studia II stopnia) pozostają adekwatne do liczby studentów. W bieżącym roku akademickim na kierunku kształci się łącznie 20 studentów, w tym 13 na pierwszym roku oraz 7 na drugim roku studiów. Liczba pracowników oraz posiadane przez nich kwalifikacje, w tym tytuły zawodowe oraz stopnie i tytuły naukowe w dyscyplinach nauki biologiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych) oraz nauki leśne (dziedzina nauk rolniczych), zapewniają właściwą realizację treści programowych oraz stwarzają warunki do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne w zakresie stosowania metod i technik kształcenia na odległość z wykorzystaniem platform MS Teams i Zoom. Narzędzia te są wykorzystywane przez pracowników do upowszechniania wyników działalności naukowej, m.in. poprzez przygotowywanie webinarów i wykładów online realizowanych w ramach Akademii Zrównoważonego Rozwoju UAM, udostępnianych szerokiemu gronu odbiorców za pośrednictwem serwisu YouTube. W ramach projektu edukacyjnego NCBiR, pracownicy przygotowują również kursy e-learningowe typu MOOC (Massive Open Online Courses) o tematyce środowiskowej na ogólnopolskiej platformie edukacyjnej NAVOICA.

Przydział poszczególnym nauczycielom akademickim obowiązków dydaktycznych oraz tematyki prowadzonych zajęć jest zgodny zarówno z ich dorobkiem i zainteresowaniami badawczymi, jak i zakresem merytorycznym oraz charakterem realizowanych zajęć. SeminaRIA dyplomowe prowadzone są przez pracowników posiadających co najmniej stopień doktora habilitowanego. W celu zapewnienia obiektywizmu procesu dyplomowania przyjęto zasadę, zgodnie z którą recenzentami prac magisterskich są pracownicy z innej jednostki organizacyjnej Wydziału.

Liczba godzin dydaktycznych przydzielonych nauczycielom akademickim, w tym zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest dostosowana do możliwości kadrowych i zapewnia prawidłową realizację procesu dydaktycznego. Wymiar pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich uzależniony jest od zajmowanego stanowiska i regulowany przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz postanowieniami Regulaminu Pracy Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (§ 10).

Kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału oraz Prodziekan ds. studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, monitorują rozkład obciążeń dydaktycznych, w tym godzin ponadwymiarowych, dążąc do ich równomiernego rozdziału. Przyjęty model postępowania ma na celu ograniczenie negatywnego wpływu nadmiernego obciążenia dydaktycznego na jakość procesu kształcenia i sprzyja rozwojowi umiejętności badawczych studentów. Polityka kadrowa realizowana na obu uniwersytetach ukierunkowana jest na zapewnienie trwałości zatrudnienia, co sprzyja długofalowemu planowaniu procesu dydaktycznego oraz racjonalnemu przydziałowi zajęć zgodnie z kompetencjami naukowymi i dydaktycznymi nauczycieli akademickich.

Strategia zatrudniania nowych pracowników pozostaje zgodna z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami i służy zapewnieniu najwyższej jakości kształcenia przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu badań naukowych. Naukowcy prowadzący działalność badawczą zarówno na Wydziale Leśnym i Technologii Drewna UPP, jak i na Wydziale Biologii UAM, to wysokiej klasy specjaliści rozpoznawalni w międzynarodowym środowisku naukowym. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza wdrożył Europejską Kartę Naukowca oraz Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych, włączając się tym samym w działania mające na celu przyciąganie najlepszych kandydatów do pracy naukowej. Rekrutacja odbywa się w drodze otwartych konkursów uwzględniających wykształcenie, dorobek naukowy oraz posiadane kwalifikacje dydaktyczne i zawodowe. Proces awansu nauczycieli akademickich opiera się przede wszystkim na ocenie jakości dorobku naukowego i dydaktycznego, przy czym kryteria ilościowe mają charakter uzupełniający.

Jednym z głównych celów polityki kadrowej jest wspieranie nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Na UPP i UAM funkcjonuje formalny system motywacyjny (nagrody Rektora, dodatki motywacyjne) zachęcający pracowników do planowania i rozwijania swojej kariery uniwersyteckiej. Pracownicy Wydziału korzystają z szerokiej oferty działań wspierających rozwój kompetencji zawodowych, w tym kompetencji dydaktycznych, realizowanych w ramach projektów prowadzonych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. Oferta bezpłatnych szkoleń obejmuje m.in. kursy z zakresu obsługi i wykorzystania specjalistycznego oprogramowania oraz metod analizy danych, metod wizualizacji danych naukowych, praktycznego zastosowania technik regresyjnych w programie Statistica, prognozowania i analizy szeregów czasowych, Data Mining czy sieci neuronowych. W ofercie kursów dla pracowników Uczelni są również kursy języków obcych.

Rzeczony rozwój kompetencji dydaktycznych odbywa się poprzez grupowe formy doskonalenia zawodowego jak szkolenia i kursy oraz działania o charakterze indywidualnym, obejmujące staże a także specjalistyczne konsultacje, szkolenia metodyczne i dydaktyczne. Wśród oferowanych form wsparcia znajdują się m.in. szkolenia: „Tworzenie interaktywnych kursów e-learningowych na platformie Moodle” oraz „Komunikacja z pokoleniem Z i Alfa”. Analiza indywidualnych charakterystyk pracowników wskazuje, że wielu z nich posiada wieloletnie doświadczenie dydaktyczne oraz aktywnie uczestniczy w działaniach związanych z tworzeniem i doskonaleniem programów studiów realizowanych na UPP. Nauczyciele akademicki angażują się również w opracowywanie nowych kursów i form zajęć dydaktycznych, a także przygotowywanie różnorodnych materiałów wspierających proces kształcenia.

Pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu podlegają okresowej ocenie, o której mowa w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.). Szczegółowe kryteria przeprowadzania oceny okresowej pracowników Wydziału określa załącznik do Zarządzenia nr 2/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 4 stycznia 2021 r. Na ocenianym kierunku prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Uczelnia przedstawiła do wglądu kilka arkuszy hospitacyjnych z poprzednich cykli kształcenia, dokumentując w ten sposób przeprowadzenie hospitacji na ocenianym kierunku. Ponadto eksperci PKA, podczas wizytacji hospitowali cztery realizowane w tym czasie zajęcia. Informacja o hospitowanych zajęciach została zebrana w załączniku nr 5. raportu.

Pracownik zatrudniony na stanowisku badawczo-dydaktycznym może uzyskać pozytywną ocenę okresową pod warunkiem pozytywnej oceny działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej.

Ocena działalności naukowej uwzględnia przede wszystkim aktywność publikacyjną, udział w zespołach i projektach badawczych oraz działania związane z upowszechnianiem i popularyzacją wiedzy naukowej. W ocenie działalności dydaktycznej pod uwagę brane są m.in. poziom i jakość merytoryczna prowadzonych zajęć, opieka nad pracami dyplomowymi oraz przygotowywanie publikacji dydaktycznych, takich jak podręczniki, skrypty czy przewodniki. W ramach działalności organizacyjnej oceniane jest zaangażowanie pracowników w funkcjonowanie Uczelni oraz aktywność realizowana poza jej strukturami, ze szczególnym uwzględnieniem udziału w gremiach i instytucjach związanych z systemem nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce, takich jak PKA, NCN, NCBiR czy Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także działalność w towarzystwach naukowych i komitetach redakcyjnych czasopism naukowych.

Niezależnie od oceny okresowej, działalność dydaktyczna nauczycieli akademickich podlega systematycznej ewaluacji dokonywanej przez studentów w ramach procesu ankietyzacji zajęć dydaktycznych. Ankiety dotyczące oceny zajęć realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów wypełniane są po ich zakończeniu, natomiast całościowe ankiety oceny kierunku studiów przeprowadzane są po ukończeniu danego etapu kształcenia. Wyniki ankiet przesłanych przez absolwentów wykorzystywane są przez Radę Programową Kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna zarówno do ciągłej oceny i doskonalenia programu studiów, jak i do przygotowania corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia.

Istotnym elementem systemu motywacyjnego funkcjonującego na Wydziale Leśnym i Technologii Drewna jest transparentne określenie wymagań związanych z awansem na wyższe stanowiska akademickie. Przyjęte rozwiązania sprzyjają wzmacnianiu aktywności naukowej pracowników oraz stanowią istotny instrument wspierający rozwój zawodowy kadry akademickiej. O skuteczności prowadzonej polityki kadrowej oraz dynamicznym rozwoju potencjału naukowego Wydziału Leśnictwa i Technologii Drewna w latach 2021–2025 świadczy liczba uzyskanych awansów i stopni naukowych. W analizowanym okresie ponad 40 pracowników Wydziału uzyskało awans zawodowy, w tym 14 osób uzyskało stopień doktora, 10 osób stopień doktora habilitowanego, natomiast 13 osób otrzymało tytuł profesora. Ponadto pięciu pracowników awansowało ze stanowiska adiunkta posiadającego stopień doktora habilitowanego na stanowisko profesora UPP.

Władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu prowadzą systematyczne działania mające na celu wspieranie i motywowanie pracowników do zwiększania aktywności oraz efektywności naukowej. Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu Rektor może przyznać wyróżniającym się pracownikom pochwałę w formie pisemnej lub publicznej, a także nagrodę pieniężną ze specjalnego funduszu nagród, w szczególności za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne lub organizacyjne, przyczyniające się do rozwoju uczelni oraz podnoszenia jakości realizowanych zadań akademickich. Z kolei na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza funkcjonuje system nagród Rektora przyznawanych w kategoriach działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, w trzystopniowej skali obejmującej nagrody I, II i III stopnia.

Ponadto na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza od 2015 roku funkcjonuje dodatek motywacyjny skierowany do 25% pracowników Wydziału Biologii osiągających najwyższe wyniki w działalności naukowej. Szczegółowe zasady przyznawania tej formy wsparcia określa załącznik do Zarządzenia nr 348/2018/2019 Rektora UAM z dnia 13 września 2019 r.

Niezależnie od powyższych mechanizmów, na podstawie postanowień Statutu UAM, wprowadzonego zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. -

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.), oraz zgodnie z § 6 ust. 4 załącznika do Zarządzenia nr 194/2021/2022 Rektora UAM z dnia 30 marca 2022 r., nauczyciele akademicy mogą ubiegać się w pierwszym roku o zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego o 10% oraz o 5% w kolejnych latach, po spełnieniu określonych kryteriów.

Polityka kadrowa realizowana w obu Uczelniach obejmuje również rozwiązania instytucjonalne i proceduralne ukierunkowane na zapobieganie sytuacjom konfliktowym, przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa oraz zapewnienie członkom społeczności akademickiej warunków funkcjonowania zgodnych z zasadami poszanowania godności, równego traktowania i bezpieczeństwa psychologicznego. Działania podejmowane w tym zakresie stanowią integralny element systemu zarządzania jakością środowiska pracy i kształcenia, pozostając w ścisłym związku z realizacją polityki równościowej, antydyskryminacyjnej i antyprzemocowej obu Uczelni. Władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przywiązują szczególną wagę do kształtowania środowiska akademickiego opartego na zasadach inkluzywności oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Potwierdzeniem systemowego charakteru tych działań jest wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, w tym Zarządzenia Rektora UPP nr 58/2024 z dnia 12 sierpnia 2024 r. w sprawie standardów ochrony małoletnich, Zarządzenia nr 85/2021 z dnia 2 czerwca 2021 r. w sprawie polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej UPP oraz Zarządzenia nr 56/2022 z dnia 19 kwietnia 2022 r. w sprawie Planu Równości Płci UPP na lata 2022–2027. Przyjęte rozwiązania regulacyjne tworzą spójne ramy służące wzmocnieniu kultury organizacyjnej opartej na zasadach równości, transparentności i odpowiedzialności społecznej. Analogiczne działania realizowane są na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie wdrożono wewnętrzne akty normatywne określające zasady oraz procedury przeciwdziałania wszelkim formom wykluczenia, dyskryminacji i konfliktów w środowisku akademickim. System wsparcia instytucjonalnego obejmuje ponadto wyspecjalizowane jednostki i zespoły odpowiedzialne za realizację polityki równościowej oraz ochronę praw członków społeczności akademickiej, w tym Rzecznika Praw i Wolności Akademickich, Zespół ds. Strategii Antydyskryminacyjnej i Mediacji oraz Zespół ds. projektu „Gdy Nauka jest Kobietą”. Funkcjonowanie wskazanych struktur sprzyja budowaniu środowiska akademickiego opartego na zasadach wzajemnego szacunku, dialogu oraz przeciwdziałania zjawiskom marginalizacji i nierównego traktowania.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna posiadają aktualny, udokumentowany i zróżnicowany dorobek naukowy. Analiza potencjału kadrowego kierunku wskazuje na wysoki poziom zgodności kompetencji nauczycieli akademickich z wymaganiami procesu kształcenia oraz profilem studiów. Tematyka osiągnięć

naukowych jest spójna z efektami uczenia się i treściami programowymi, co sprzyja integracji działalności dydaktycznej i naukowej oraz wspiera rozwój kompetencji badawczych studentów.

Struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej, obejmująca posiadane stopnie i tytuły naukowe, doświadczenie dydaktyczne, aktywność badawczą oraz liczebność nauczycieli akademickich zaangażowanych w proces kształcenia, są adekwatne do potrzeb związanych z prowadzeniem zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów. Zapewnia to prawidłową realizację procesu kształcenia przez osoby posiadające kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i organizacyjne odpowiadające specyfice kierunku oraz założeniom programowym.

Kadra dydaktyczna posiada również kompetencje w zakresie stosowania nowoczesnych metod i technik kształcenia, w tym narzędzi kształcenia na odległość, co sprzyja podnoszeniu efektywności procesu dydaktycznego. Przydział zajęć dydaktycznych oraz obciążenie dydaktyczne poszczególnych pracowników zostały zaplanowane w sposób zapewniający optymalną organizację procesu dydaktycznego oraz właściwe warunki realizacji zajęć.

Polityka kadrowa jednostki jest transparentna i wspiera trwałość zatrudnienia, rozwój zawodowy oraz kształtowanie indywidualnych ścieżek kariery nauczycieli akademickich. Jednocześnie Uczelnia stwarza warunki sprzyjające podnoszeniu kompetencji dydaktycznych poprzez udział w szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego. Istotnym elementem systemu zapewniania jakości kształcenia jest funkcjonujący mechanizm okresowej oceny nauczycieli akademickich, obejmujący działalność dydaktyczną, naukową i organizacyjną, a także uwzględniający wyniki ankiet studenckich. System ten umożliwia monitorowanie jakości procesu kształcenia oraz stanowi podstawę do podejmowania działań projakościowych i doskonalących.

Uczelnia wdrożyła procedury mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji, przemocy oraz mobbingowi, zapewniając członkom społeczności akademickiej odpowiednie mechanizmy wsparcia i ochrony. Podejmowane przez Uczelnię działania należy ocenić jako spójne z aktualnymi standardami zarządzania instytucją szkolnictwa wyższego oraz zgodne z założeniami polityki równościowej i odpowiedzialności społecznej Uczelni. Ich istotnym celem pozostaje systemowe przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia, dyskryminacji, molestowania oraz innym formom naruszenia praw i godności członków społeczności akademickiej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Studenci kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, korzystają z bazy dydaktycznej zlokalizowanej na terenie zmodernizowanego w 2025 roku kampusu Wydziału Leśnictwa i Technologii Drewna UPP oraz bazy dydaktycznej Wydziału Biologii UAM. Wyposażenie sal dydaktycznych, pracowni specjalistycznych oraz laboratoriów należy ocenić jako wystarczające, w razie potrzeby możliwe jest korzystanie z sal zlokalizowanych w budynku Rektoratu UPP (Collegium Maximum). Sale ćwiczeń wyposażone są w podstawowy sprzęt laboratoryjny oraz standardowo w projektory i ekrany, co umożliwia równoczesną realizację zajęć praktycznych i prezentacji dydaktycznych, natomiast laboratoria badawcze dysponują zaawansowaną aparaturą naukową oraz specjalistycznym wyposażeniem pozwalającym na zdobywanie praktycznych kompetencji zgodnych z profilem kształcenia. Przykładowo laboratorium molekularne wyposażone jest w homogenizator FastPrep-24, wirówkę eppendorf Centrifuge 5417R, Thermo-Shaker TS-100 Biogenet, nanometr MaestroGEN, Termocykler FastGene PCR Cycle, oraz zestaw do elektroforezy MINIRUNVIEW-B Cleaver SCIENTIFIC. Wyposażenie sal wykładowych obejmuje komputery stacjonarne współpracujące ze sprzętem audiowizualnym oraz systemy nagłośnienia dostosowane do prowadzenia zajęć dydaktycznych dla większych grup studentów. Pomieszczenie przeznaczone do przeprowadzania egzaminów dyplomowych jest klimatyzowane.

Istotnym elementem bazy dydaktycznej kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest Ogród Dendrologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego, znajdujący się na terenie kampusu Wydziału. Ogród zajmuje powierzchnię ponad 20 ha i posiada dla celów dydaktycznych i naukowych kolekcję około 1000 gatunków drzew, krzewów i krzewinek, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków polskiej dendroflory. Najcenniejszą jest największa w Europie kolekcja jeżyn (Rubus), która liczy ok. 100 rodzimych gatunków i lokalnych biotypów. W procesie dydaktycznym ogród wykorzystywany jest do prowadzenia zajęć z przedmiotów kierunkowych jak również ze względu na posiadane zaplecze (polana i ścieżki edukacyjne) stanowi doskonałe miejsce do kształcenia w zakresie edukacji przyrodniczo-leśnej. Najnowszą inwestycją Wydziału jest Centrum Edukacyjno-Administracyjne, wyposażone w wielofunkcyjną salę edukacyjną, przestrzeń wystawienniczą prezentującą zbiory Ogródu oraz zaplecze administracyjno-biurowe. Ogród realizuje ponadto liczne przedsięwzięcia edukacyjne i promocyjne, stwarzające studentom możliwość zdobywania dodatkowych doświadczeń organizacyjnych i popularyzatorskich.

Zajęcia dydaktyczne realizowane na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna prowadzone są również z wykorzystaniem infrastruktury Collegium Biologicum Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zlokalizowanego na Kampusie Morasko. Wykorzystanie zasobów infrastrukturalnych Collegium Biologicum stanowi istotne uzupełnienie potencjału dydaktycznego i naukowego, umożliwiając realizację zajęć w warunkach odpowiadających współczesnym standardom kształcenia akademickiego. Część dydaktyczna budynku obejmuje dziewięć sal wykładowych, dwie sale seminaryjne, 18 pracowni laboratoryjnych i ćwiczeniowych oraz cztery pracownie komputerowe, co zapewnia bardzo dobre warunki do prowadzenia różnych form zajęć dydaktycznych i praktycznych. W salach wykładowych zainstalowane jest wyposażenie multimedialne: komputery, rzutniki i ekrany a w większych salach systemy nagłośnienia. Istnieje także możliwość połączenia wszystkich sal wykładowych w jeden obwód audio-wizualny. Wyposażenie sal laboratoryjnych oraz ćwiczeniowych zależne jest od ich przeznaczenia. Część z nich posiada stanowiska do samodzielnej pracy laboratoryjnej, komputery, centralną instalację wody demineralizowanej, wyciągi oraz nowoczesne urządzenia badawcze i analityczne (m.in. spektrofotometry, fluorymetry, komory laminarne, termocyklery) niezbędne do wykonywania zaplanowanych w ramach zajęć badań i eksperymentów.

Sale mikroskopowe umożliwiają studentom samodzielną pracę z mikroskopami i binokularami. Część mikroskopów posiada przystawki pozwalające na nagrywanie obserwowanego obrazu za pomocą smartfonów oraz przekazywanie obrazu na monitor lub rzutnik. Dodatkowo w jednej z sal mikroskopowych znajdują się specjalistyczne mikroskopy fluorescencyjny i polaryzacyjny, które umożliwiają studentom zdobywanie praktycznych umiejętności w zakresie zaawansowanych technik mikroskopowania.

Unikatowym zasobem Wydziału Biologii UAM jest rozbudowywana od dziesięcioleci kolekcja zbiorów przyrodniczych. Zgromadzone materiały i eksponaty wspierają proces kształcenia w zakresie różnorodności biologicznej, systematyki roślin, zwierząt i grzybów, interakcji zachodzących między organizmami, zagrożeń dla przyrody i metod jej ochrony, a także rozpoznawania gatunków chronionych, zagrożonych, obcych i inwazyjnych. Ponadto studenci mogą zapoznać się z historią ochrony przyrody w Polsce i na świecie, biogeografią, ewolucją organizmów i historią życia na Ziemi. Zgromadzone w zbiorach kolekcje udostępniane są do realizacji prac magisterskich. W trakcie studiów, studenci zdobywają kompetencje praktyczne związane z tworzeniem i ochroną kolekcji przyrodniczych, istotne dla przyszłej aktywności zawodowej w sektorze edukacji i ochrony przyrody, w tym w parkach narodowych, muzeach oraz instytucjach administracji publicznej.

W budynkach Wydziału Leśnego i Technologii Drewna UPP dostępne jest bezprzewodowe łącze internetowe, a na terenie kampusu działają trzy sieci bezprzewodowe WI-FI. Na Wydziale funkcjonują dwie pracownie komputerowe, z których każda dysponuje 17 stanowiskami z dostępem do Internetu. Komputery wyposażone są w systemy operacyjne, pakiety biurowe oraz podstawowe oprogramowanie zapewniające studentom odpowiednie warunki do odbywania zajęć dydaktycznych. W jednostkach Wydziału dostępne są również przenośne zestawy składające się z projektorów i komputerów, wykorzystywane jako dodatkowe wyposażenie sal dydaktycznych. Wydział dysponuje zasobami umożliwiającymi pracownikom i studentom nauczanie i pracę zdalną za pośrednictwem platformy Google for Education, ZOOM, Moodle oraz scentralizowanej usługi Microsoft Teams. Nauczyciele akademicki zostali przeszkoleni w zakresie korzystania z programów do prowadzenia pracy zdalnej oraz przygotowywania i udostępniania studentom materiałów dydaktycznych. Wyposażenie techniczne pomieszczeń, aparatura badawcza oraz specjalistyczne oprogramowanie spełniają aktualne standardy działalności naukowej, umożliwiają wykorzystanie nowoczesnych metod dydaktycznych oraz zapewniają prawidłową realizację zajęć.

Na Wydziale Biologii UAM w budynku Collegium Biologicum, znajdują się cztery sale komputerowe z indywidualnymi stanowiskami pracy studentów wyposażone w nowoczesne komputery typu all-in-one o wysokich parametrach użytkowych. Wszystkie komputery udostępniane studentom posiadają aktualne systemy operacyjne Windows. Dodatkowo, na komputerach w salach ćwiczeniowych istnieje możliwość uruchomienia systemu Ubuntu Linux.

Wydział Biologii UAM zapewnia pracownikom i studentom kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna dostęp do licencji oprogramowania specjalistycznego wykorzystywanego na zajęciach. Oprogramowanie do celów związanych z prowadzeniem badań oraz zajęć dydaktycznych należy często do tzw. open source. Licencje na specjalistyczne oprogramowanie komercyjne, niezbędne do realizacji działalności badawczej i dydaktycznej, są sukcesywnie pozyskiwane oraz odnawiane zgodnie z aktualnymi potrzebami Wydziału. W ramach licencji instytucjonalnych dostępne są m.in. programy: ArcGis, Statistica i SPSS. Jeśli zapisy licencyjne na to zezwalają, oprogramowanie jest również udostępniane studentom do instalacji na prywatnych komputerach. Poza godzinami zajęć

dydaktycznych studenci kierunku mają zapewniony dostęp do sieci Wi-Fi, infrastruktury dydaktycznej i laboratoryjnej, aparatury badawczej oraz specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego do realizacji badań i projektów naukowych.

Dostęp do budynków oraz sal dydaktycznych na Wydziale Leśnym i Technologii Drewna UPP został zaprojektowany bez barier architektonicznych. Dla osób z niepełnosprawnościami przygotowane są specjalnie oznakowane miejsca parkingowe. Infrastruktura budynków została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową poprzez wyposażenie obiektów w windy, podjazdy oraz toalety przystosowane do ich potrzeb. Wejście do budynku Biblioteki UPP znajduje się na poziomie chodnika i posiada podjazd dla wózków. Osobom z dysfunkcją wzroku, Biblioteka umożliwia dostęp do katalogów i treści z wykorzystaniem stosowanego na Uczelni oprogramowania UserWay. W wypożyczalni udostępniono dwa stanowiska przeznaczone dla osób słabowidzących, wyposażone w specjalistyczny sprzęt komputerowy, klawiatury o podwyższonym kontraście, biurka z elektryczną regulacją wysokości oraz ergonomiczne krzesła. Na jednym z komputerów zainstalowano program SuperNova Powiększająca i Screen Reader. Do budynku Biblioteki można także wchodzić z psem przewodnikiem. Osoby niedosłyszące mogą w wypożyczalni korzystać z przenośnej pętli indukcyjnej audio.

Budynek Wydziału Biologii UAM, w którym także odbywają się zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna posiada szereg przystosowań ułatwiających studiowanie osobom z niepełnosprawnościami. Należą do nich: dwa dedykowane miejsca parkingowe, schody wyposażone w poręcze, pochylnia umożliwiająca osobom poruszającym się na wózkach wjazd do budynku, automatycznie otwierane drzwi, windy obsługujące wszystkie poziomy budynku, winda z komunikatami głosowymi i przyciskami z alfabetem Braille'a, pięć przystosowanych toalet. W każdej sali dydaktycznej istnieje możliwość dostosowania stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej. W auli Wydziału zainstalowano pętlę indukcyjną audio, a laboratoria wyposażono w 4 elektrycznie regulowane, mobilne stanowiska laboratoryjne, dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością ruchową. W Bibliotece Wydziału Biologii UAM, dla osób z niepełnosprawnościami przystosowano 8 stanowisk komputerowych.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie dostępne na Uczelni umożliwiają prowadzenie zajęć i transmisję wykładów on-line lub w trybie hybrydowym. W salach wykładowych zainstalowane jest wyposażenie multimedialne: komputery, rzutniki, ekrany a w większych salach ponadto systemy nagłośnienia. Istnieje także możliwość połączenia wszystkich sal wykładowych w jeden obwód audio-wizualny. Studenci mogą uczestniczyć w zajęciach synchronicznie lub asynchronicznie, a używane systemy informatyczne umożliwiają komunikację między studentami a prowadzącymi zajęcia. Studenci o specjalnych potrzebach edukacyjnych mają dostęp do używanych systemów i mogą w pełni korzystać z ich możliwości. Nauczanie zdalne możliwe jest za pośrednictwem narzędzi telekonferencyjnych Microsoft Teams, Zoom i platformy Google for Education oraz platformy Moodle, wspierającej możliwość udostępniania wykładów i materiałów dydaktycznych w sposób asynchroniczny. Narzędzia te są zintegrowane z innymi systemami informatycznymi Uczelni i dostępne dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Od strony technicznej pomoc wykładowcom w uruchomieniu transmisji zapewniają pracownicy zespołu informatycznego Wydziału. Na Wydziale Biologii UAM w budynku Collegium Biologicum dostępna jest bezprzewodowa sieć Eduroam, pozwalająca studentom na swobodny dostęp do Internetu za pomocą własnych urządzeń elektronicznych. Dostęp do komputerów realizowany jest poprzez indywidualne konta studenckie w ramach centralnego systemu uwierzytelniania opartego na platformie chmurowej Microsoft 365. Dzięki temu rozwiązaniu

studenci na każdym urządzeniu, natychmiast po zalogowaniu, mają bezpośredni dostęp do swoich pulpitów, dokumentów oraz plików umieszczonych w usłudze OneDrive, co zapewnia wysokie bezpieczeństwo danych i komfort pracy. Konto studenckie zapewnia uzyskanie dostępu do wszystkich usług i systemów uniwersyteckich takich jak sieci WIFI Eduroam, uczelnianego systemu USOS, systemu APD, systemu składania grantów studenckich ID-UB, poczty uniwersyteckiej, intranetu oraz licznych aplikacji dostępnych w chmurze Office365.

Studenci i pracownicy kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna korzystają ze zbiorów Biblioteki i Centrum Informacji Naukowej (CIN) UPP oraz Biblioteki Wydziału Biologii UAM. Biblioteka i CIN zlokalizowane są na kampusie w odległości około 1500 m od Wydziału Leśnictwa i Technologii Drewna. Biblioteka, czytelnia i CIN otwarte są w ciągu roku akademickiego od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 18:00, a w okresie wakacyjnym od 8:00 do 15:30. Wypożyczalnia i czytelnie oferują 125 miejsc pracy cichej oraz miejsce do pracy grupowej. Do dyspozycji użytkowników pozostaje 10 komputerów zapewniających dostęp do katalogów online oraz pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych. Oprócz katalogów on-line dostępne są również tradycyjne katalogi kartkowe. Czytelnicy mogą również korzystać z dwóch samoobsługowych kserografów i dwóch skanerów.

Biblioteka Wydziału Biologii UAM mieści się w Collegium Biologicum i zajmuje powierzchnię 810 m². Korzystający z biblioteki mają do dyspozycji 63 stanowiska czytelnicze i 8 pokoi do pracy cichej. Doskonałe doświetlenie, klimatyzacja oraz wygodne fotele i kanapy zapewniają komfortowe warunki do pracy własnej. Biblioteka UAM posiada wszelkie udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami.

Zbiory Biblioteki i Centrum Informacji Naukowej (CIN) UPP obejmują 705 052 woluminów, książek i czasopism oraz 35 538 jednostek zbiorów specjalnych. Liczba czasopism bieżących obejmuje 291 tytułów w tym 34 zagraniczne. Pracownicy i studenci mają możliwość zgłaszania niezbędnych pozycji naukowych i dydaktycznych przez formularz „Zaproponuj książkę” lub drogą mailową do Oddziału Gromadzenia Zbiorów (gromadzenie@up.poznan.pl). Czytelnia w Bibliotece UPP posiada podręczny księgozbiór związany z kierunkiem studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Studenci i pracownicy Uniwersytetu mogą korzystać z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki, baz danych i zasobów książek polskich znajdujących się w czytelni ibuk.pl. Na platformie IBUK, dostępne są 344 tytuły zakupione przez UPP i prawie 6000 publikacji udostępnianych przez wydawców. Wśród nich ponad 600 tytułów dotyczy nauk matematyczno-przyrodniczych.

W bibliotece Wydziału Biologii UAM, pracownicy i studenci mają dostęp do ponad 34 000 egzemplarzy książek i podręczników oraz 25 000 zeszytów czasopism naukowych. Baza 80 tytułów czasopism naukowych jest na bieżąco aktualizowana. Biblioteka rokrocznie wykupuje dostęp do kolekcji biologicznej IBUK (ponad 130 000 tytułów PWN) i baz danych SCOPUS, Medline, Web of Science, Wirtualna Biblioteka Nauki. Wszystkie zasoby biblioteki są udostępniane na miejscu, znaczną ich część można wypożyczyć na okres 30 lub 150 dni. Do korzystania z biblioteki oprócz pracowników Uniwersytetu im. A. Mickiewicza uprawnieni są wszyscy studenci posiadający ważną legitymację studencką. Aby wypożyczać książki należy mieć opłacone konto biblioteczne. Od wielu lat konsekwentnie realizowane są cele związane z zapewnieniem studentom i pracownikom jak najszerzego dostępu do zasobów bibliotecznych w formie cyfrowej. Biblioteka zapewnia dostęp do kolekcji biologicznej obejmującej zarówno zbiory tradycyjne, jak i elektroniczne, a także do 13 specjalistycznych baz danych. Katalogi zbiorów tradycyjnych Biblioteki Głównej UAM, które nie zostały włączone do katalogu elektronicznego, zostały zdigitalizowane i udostępnione użytkownikom. Na

stronie internetowej Biblioteki Wydziału Biologii na bieżąco umieszczane są informacje o zakupionych książkach oraz aktualny katalog dostępnych czasopism.

Zasoby Biblioteki są udostępniane zarówno w formie tradycyjnej, jak i z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych, zapewniających dostęp do światowych baz i zasobów informacji naukowej. Sieć komputerowa Uczelni umożliwia korzystanie m.in. z baz CAB Abstracts, Food Science and Technology Abstracts, MEDLINE, Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Emerging Markets Information Service, Web of Science, Elsevier, Scopus, Springer, Wiley, AGRICOLA, Social Sciences Citation Index oraz Science Citation Index Expanded. Dostęp do tych zasobów możliwy jest również spoza sieci uczelnianej za pośrednictwem serwera HAN, pod warunkiem posiadania aktywnego konta bibliotecznego. Ponadto strona internetowa Biblioteki została wyposażona w rozwiązania wspierające dostępność treści, w tym oprogramowanie UserWay, stosowane na Uczelni. Analiza zasobów bibliotecznych i dydaktycznych dostępnych dla pracowników oraz studentów ocenianego kierunku potwierdza ich aktualność oraz zgodność z zakresem tematycznym realizowanego programu studiów. Księgozbiory i pozostałe zasoby biblioteczne odpowiadają potrzebom procesu nauczania i uczenia się zarówno pod względem formy wydawniczej, jak i zasięgu językowego. Jednocześnie literatura wskazana w sylabusach jest dostępna w zbiorach bibliotecznych oraz w udostępnianych przez Uczelnię bazach piśmiennictwa i informacji naukowej, co zapewnia właściwe wsparcie procesu kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Pracownicy i studenci Uczelni mogą również korzystać z multiwyszukiwarki EDS (Ebsco Discovery Service). Jest to narzędzie, które zapewnia użytkownikom intuicyjny i szybki dostęp poprzez jedno okienko wyszukiwawcze do baz danych, książek i czasopism elektronicznych. W przypadku prowadzenia przez Uczelnię zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, stosowane są platformy Moodle i Microsoft Teams pozwalające na udostępnianie niezbędnych materiałów dydaktycznych.

W celu zapewnienia właściwych warunków realizacji procesu kształcenia i działalności naukowej prowadzone są systematyczne przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasobów informacyjnych. Przeglądy realizowane z udziałem nauczycieli akademickich i innych interesariuszy uwzględniają ocenę dostępności, nowoczesności i dostosowania zasobów do potrzeb procesu kształcenia. Wyniki przeglądów, w tym opinie studentów, są systematycznie wykorzystywane do doskonalenia zasobów jednostki poprzez modernizację wyposażenia, rozwój bazy dydaktycznej i naukowej, aktualizację oprogramowania oraz wzbogacanie zbiorów i infrastruktury bibliotecznej. Działania te wspierają stałe podnoszenie jakości kształcenia i potwierdzają skuteczność funkcjonujących mechanizmów projakościowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Leśny i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu posiada infrastrukturę naukową i dydaktyczną dostosowaną do specyfiki oraz zakresu realizowanego programu studiów. Baza dydaktyczno-badawcza umożliwia realizację procesu kształcenia oraz stwarza pracownikom i studentom odpowiednie warunki do aktywności dydaktycznej, naukowej oraz organizacyjnej. Wielkość pomieszczeń i liczba dostępnych stanowisk odpowiadają liczebności grup studenckich, zapewniając warunki zbliżone do przyszłego środowiska pracy badawczej i zawodowej absolwentów. Do celów dydaktycznych na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna wykorzystywany jest także Ogród Dendrologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego, położony bezpośrednio na terenie kampusu Wydziału. Sprzyja to prowadzeniu przez studentów własnych projektów badawczych, realizacji prac magisterskich oraz umożliwia osiąganie zakładanych efektów uczenia się, a także przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w działalności naukowej.

Jednostka dysponuje kompletną i nowoczesną infrastrukturą informatyczną umożliwiającą kształcenie na odległość. Wyposażenie techniczne pomieszczeń, aparatura badawcza oraz wykorzystywane oprogramowanie specjalistyczne odpowiadają aktualnym standardom stosowanym w działalności naukowej. Sposób ich wykorzystywania należy ocenić jako adekwatny do potrzeb procesu kształcenia na ocenianym kierunku, zapewniający właściwe warunki do realizacji zajęć oraz do osiągania zakładanych efektów uczenia się. Zapewnienie studentom dostępu do infrastruktury informatycznej, laboratoriów oraz specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć stanowi istotny element wsparcia procesu kształcenia. Rozwiązania te sprzyjają rozwijaniu własnej aktywności naukowej studentów, realizacji projektów oraz wykonywaniu zadań.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jednostki została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W szczególności wyeliminowano bariery w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni, laboratoriów oraz zaplecza sanitarnego. Przyjęte rozwiązania należy ocenić jako odpowiednie, zapewniające dostępność procesu kształcenia oraz realizację zasady równości szans w dostępie do edukacji.

W przypadku realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jednostka dysponuje odpowiednią infrastrukturą informatyczną, umożliwiającą synchroniczną i asynchroniczną interakcję pomiędzy studentami a nauczycielami akademickimi oraz innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Stosowane rozwiązania są zintegrowane z systemami informatycznymi funkcjonującymi w Uczelni, co zapewnia spójność organizacyjną i efektywność procesu dydaktycznego. Jednocześnie narzędzia te są dostępne dla studentów o szczególnych potrzebach edukacyjnych co jest gwarancją równości w dostępie do kształcenia.

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń oraz ich wyposażenie techniczne stwarzają odpowiednie warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych. Dodatkowo liczba miejsc w czytelnicy, udogodnienia dla użytkowników oraz godziny otwarcia zapewniają komfortowy dostęp zarówno do zbiorów tradycyjnych jak i zasobów cyfrowych. Obejmują one piśmiennictwo wskazane w sylabusach, umożliwiając studentom nabywanie specjalistycznej wiedzy i osiąganie zakładanych efektów uczenia się. Przyjęte rozwiązania należy ocenić jako dostosowane do potrzeb użytkowników oraz sprzyjające prowadzeniu działalności naukowej i efektywnej realizacji procesu kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna.

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu funkcjonuje systemowe podejście do rozwoju i doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej a także zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych. W celu zapewnienia odpowiednich warunków realizacji procesu kształcenia

i działalności badawczej prowadzone są systematyczne przeglądy infrastruktury. Ich zakres obejmuje m.in. narzędzia wykorzystywane w kształceniu zdalnym, bazę dydaktyczną i naukową, wyposażenie techniczne, aparaturę badawczą, specjalistyczne oprogramowanie oraz zasoby biblioteczne. Przeglądy te realizowane są z udziałem nauczycieli akademickich oraz innych interesariuszy i uwzględniają ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności i adekwatności zasobów do potrzeb procesu kształcenia, liczby studentów oraz wymagań osób o szczególnych potrzebach. Należy stwierdzić, że wyniki przeprowadzanych przeglądów, w tym opinie i wnioski studentów, są systematycznie wykorzystywane w procesie wzbogacania i doskonalenia zasobów jednostki. Obejmuje on w szczególności modernizację wyposażenia, zwiększanie zasobów dydaktycznych i naukowych oraz aktualizację oprogramowania i zbiorów bibliotecznych. Całokształt działań podejmowanych na Wydziale sprzyja stałemu podnoszeniu jakości kształcenia i potwierdza funkcjonowanie efektywnych mechanizmów pro jakościowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Zakres deklarowanej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest szeroki i zasadniczo zgodny z koncepcją kształcenia oraz przewidywanymi miejscami zatrudnienia absolwentów. Wskazano współpracę z jednostkami administracyjnymi Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, dyrekcjami ochrony środowiska, parkami narodowymi i krajobrazowymi, leśnymi kompleksami promocyjnymi, biurami urządzania lasu i geodezji leśnej, organizacjami pozarządowymi oraz prywatnymi firmami z branży leśnej i przyrodniczej. Zakres ten odpowiada informacjom podanym na stronie UPP, gdzie jako potencjalne miejsca pracy absolwentów wymieniono m.in. regionalne dyrekcje ochrony środowiska, jednostki administracji Lasów Państwowych, parki narodowe, parki krajobrazowe, biura urządzania lasu, biura projektów przyrodniczych, urzędy gmin, urzędy miejskie oraz Inspekcję Ochrony Środowiska. Dzięki udokumentowanej współpracy z dyrekcją Parku Narodowego Gór Stołowych część ćwiczeń terenowych odbywa się na obszarze tego parku, a park udostępnia zaplecze dydaktyczne. Współpraca z Zakładem Lasów Poznańskich ułatwia organizowanie ćwiczeń terenowych w obrębie aglomeracji Poznania, natomiast obiekty edukacyjne Nadleśnictwa Łopuchówko umożliwiają studentom poznanie praktycznych aspektów prowadzenia edukacji społeczeństwa w terenie. Jako przykłady realnych form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym można wskazać współpracę z Biurem Urządzania Lasu, Oddział w Brzegu, przy przygotowaniu materiałów dotyczących monitoringu lasów na potrzeby ćwiczeń terenowych

z przedmiotu *inwentaryzacja i monitoring przyrodniczy*, współpracę z Zakładem Lasów Poznańskich przy wyborze powierzchni do ćwiczeń terenowych z przedmiotu *systemy informacji przestrzennej*, realizację ćwiczeń terenowych w Parku Narodowym Gór Stołowych oraz współpracę z Wielkopolskim Parkiem Narodowym przy realizacji przedmiotu *planowanie inwestycji na obszarach przyrodniczo cennych*. Uczelnia przedstawiła także przykłady prac dyplomowych realizowanych w powiązaniu z instytucjami zewnętrznymi, m.in. z Drawieńskim Parkiem Narodowym, Drawskim Parkiem Krajobrazowym, Biebrzańskim Parkiem Narodowym, nadleśnictwami Krotoszyn, Złotów i Krzyż oraz Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego. Można także wskazać terenowe ćwiczenia kompleksowe studentów, projekt czynnej ochrony mopka zachodniego obejmujący wywieszenie 1200 schronów oraz inicjatywę „NIETOPERZYMY”, w ramach której realizowano warsztaty terenowe, zajęcia edukacyjne, nocne obserwacje nietoperzy, grę terenową i interaktywną wystawę.

Interdyscyplinarny charakter kierunku wynika nie tylko z przyporządkowania programu do nauk leśnych i nauk biologicznych, ale także z jego realizacji we współpracy dwóch Uczelni: Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Takie rozwiązanie wzmacnia potencjał kierunku w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ponieważ łączy kompetencje środowiska leśnego, biologicznego, ochroniarskiego i edukacyjnego. Są realizowane w tych jednostkach projekty i aktywności naukowe powiązane z tematyką kierunku, m.in. dotyczące ochrony gatunkowej, różnorodności biologicznej, planowania przestrzennego w leśnictwie, monitoringu środowiska, obszarów Natura 2000, torfowisk oraz wpływu inwestycji na ptaki i nietoperze. Przykładowym projektem jest projekt czynnej ochrony mopka zachodniego, w ramach którego na terenie kraju wywieszono 1200 schronów dla tego gatunku nietoperza, a także projekt *E-FORESTER* oraz projekt *IFORPLAN*, odnoszące się do nowoczesnego rozpoznawania i planowania w ekosystemach leśnych. To sprzyja wykorzystywaniu w dydaktyce problemów rzeczywistych, pochodzących z praktyki ochrony przyrody, gospodarki leśnej i monitoringu przyrodniczego, a tym samym wzmacnia znaczenie współpracy z instytucjami zewnętrznymi właściwymi dla rynku pracy absolwentów.

Istotnym elementem udziału interesariuszy zewnętrznych w doskonaleniu kierunku jest Rada Pracodawców, powoływana od 2012 r. na czteroletnią kadencję jako ciało doradcze i opiniujące, m.in. w zakresie programu kształcenia. W 2025 r. odbyły się dwa spotkania Rady Programowej Kierunku Studiów OPiEPL z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego: 7 października 2025 r. oraz 27 listopada 2025 r. Ponadto pod koniec 2025 r. władze dziekańskie WLTD dokonały przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, którego wynikiem było uzupełnienie składu Rady Pracodawców o podmioty silniej związane z ochroną przyrody. W 2026 r. przeprowadzono konsultacje programu studiów OPiEPL z przedstawicielami Rady Programowej i Rady Pracodawców, a jako dokument potwierdzający wskazano m.in. protokół ze spotkania Rady Pracodawców WLTD z 19 marca 2026 r. W bieżącej kadencji, powołanej przez Dziekana 9 czerwca 2024 r., w jej składzie znajdują się przedstawiciele jednostek Lasów Państwowych różnego szczebla, biur urządzania lasu, RDOŚ w Poznaniu, Wielkopolskiego Parku Narodowego, Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, organizacji pozarządowych oraz prywatnych przedsiębiorstw. W 2026 r. skład Rady Pracodawców został poszerzony o osoby ściśle związane z ochroną przyrody i edukacją przyrodniczo-leśną, w tym przedstawicieli Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”, Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Nietoperzy, Drawieńskiego Parku Narodowego oraz firmy EKOTONE Usługi przyrodnicze. Jest to działanie adekwatne do specyfiki ocenianego kierunku, ponieważ rozszerza perspektywę współpracy poza klasycznie rozumiane leśnictwo i wzmacnia komponent ochroniarski

oraz edukacyjny. Z dokumentacji wynika również, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w pracach Rady Programowej Kierunku Studiów. W bieżącej kadencji są to przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu, pełniący funkcję Regionalnego Konserwatora Przyrody oraz Dyrektor Wielkopolskiego Parku Narodowego. Włącza to do prac programowych przedstawiciele instytucji bezpośrednio związanych z ochroną przyrody, zarządzaniem obszarami chronionymi i praktyką zawodową absolwentów. Koncepcja programu kształcenia uzyskała pozytywne opinie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu. Program studiów koncentruje się na praktycznych aspektach wiedzy o różnorodności biologicznej, jej zagrożeniach i metodach ochrony, zwłaszcza w odniesieniu do ekosystemów leśnych. Wskazano także przygotowanie studentów do prowadzenia monitoringu przyrodniczego, zarządzania i gospodarowania lasami, przygotowywania i realizacji planów zadań ochronnych oraz prowadzenia warsztatów przyrodniczych dla dzieci i dorosłych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest regularna i realizowana w różnych formach - pozostaje zgodna z profilem kierunku oraz zakładanymi efektami uczenia się. Uczelnia współpracuje z podmiotami reprezentującymi administrację publiczną, instytucje ochrony środowiska, sektor ekspercki, consulting środowiskowy oraz przedsiębiorstwa - zgodnie z kierunkiem interdyscyplinarnym. Istotnym mechanizmem udziału interesariuszy zewnętrznych jest ich obecność w pracach Rady Programowej Kierunku Studiów, gdzie omawiane są m.in. kwestie programu studiów, jakości kształcenia i potrzeb rynku pracy. Współpraca z otoczeniem znajduje odzwierciedlenie także w organizacji zajęć terenowych, wizyt studyjnych, wyjazdów projektowych, warsztatów i aktywności studenckich. Ważnym źródłem informacji zwrotnej są również opinie studentów, absolwentów i pracodawców, wykorzystywane w procesie doskonalenia programu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia jest jednym z celów strategii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na lata 2022-2027. W strategii zapisano poprawę efektywności nauczania języków obcych, wspieranie mobilności międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich, zdobywanie doświadczenia dydaktycznego za granicą, zwiększenie aktywności pracowników w rozwijaniu międzynarodowej współpracy naukowej a także dostosowywanie treści kształcenia do standardów europejskich oraz ubieganie się o akredytacje europejskie. Zgodnie z przyjętym programem studiów w pierwszym semestrze studenci realizują kurs języka obcego, a w drugim semestrze biorą udział w prowadzonych w języku angielskim zajęciach *science and practice in nature conservation*. Podnoszenie kompetencji językowych dotyczy głównie języka angielskiego, co jest w pełni zrozumiałe ze względu na fakt, że jest to język komunikacji międzynarodowej w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych. Podejmowane działania umożliwiają studentom zdobycie umiejętności językowych na poziomie B2+ wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) oraz przygotowanie do posługiwania się językiem obcym w zakresie nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku. Ocena z zajęć z języka obcego wliczana jest do średniej ocen ze studiów. Ponadto studenci kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodnicza-leśna mają możliwość uczestniczenia w wykładach otwartych realizowanych na angielskojęzycznych studiach kierunku forestry oraz w wykładach otwartych wygłaszanych przez naukowców zapraszanych z zagranicy. Pracownicy oraz studenci mają zapewniony dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz specjalistycznych baz danych, obejmujących renomowane, anglojęzyczne czasopisma naukowe o zasięgu międzynarodowym, co sprzyja rozwijaniu kompetencji informacyjnych oraz przyswajaniu specjalistycznej terminologii właściwej dla nauk biologicznych.

Mobilność i wymiana międzynarodowa to ważne aspekty działalności akademickiej realizowanej na Wydziale Leśnictwa i Technologii Drewna. Wyjazdy zagraniczne studentów i pracowników umożliwia partnerstwo UPP w programie Erasmus+. Szczegóły programu są dostępne na stronie internetowej Uczelni). Stosownie do rekomendacji z wcześniejszej wizytacji PKA, zintensyfikowano działania informacyjne dotyczące możliwości wyjazdów studentów i kadry akademickiej w ramach dostępnych programów mobilności poprzez cykliczne organizowanie wydarzenia Erasmus Day.

Wyjazdy nauczycieli akademickich realizowane są do uczelni partnerskich posiadających Kartę ECHE, przy czym wykaz tych uczelni publikowany jest na stronie internetowej w zakładce uczelnie partnerskie/nauczyciele. Wyjazdy i przyjazdy nauczycieli akademickich i studentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodnicza-leśna w ramach programu Erasmus+ w ocenianym okresie były nieliczne. W ramach programu wizytowane były: Uniwersytet w Sarajewie (Bośnia i Hercegowina), Uniwersytet Transylwański w Braszowie (Rumunia) oraz Uniwersytet Tuscia (Włochy). W zajęciach na ocenianym kierunku uczestniczył jeden wykładowca z Uniwersytetu w Aberdeen (UK). W przypadku studentów, program Erasmus+ pozwala na realizację części programu studiów, odbycie praktyk i szkoleń za granicą. Z mobilności w ramach programu Erasmus+ skorzystało dwóch studentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodnicza-leśna. Jeden z nich odbył część swoich studiów na uniwersytetach w Serbii i Norwegii, natomiast drugi w Swedish University of Agricultural Sciences (Szwecja).

Studenci Wydziału, w tym studenci ocenianego kierunku, mają możliwość uczestnictwa w wyjazdach studyjnych organizowanych w ramach programu Lasy Świata. Stypendium wyjazdowe przyznawane jest przez komisję złożoną ze studentów i pracowników osobom, które wykazały się największą aktywnością na rzecz Uczelni na polu naukowym, organizacyjnym, sportowym lub artystycznym. Dotychczas, laureatami stypendium było trzech studentów kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodnicza-leśna, a kilku innych uczestniczyło w wyjazdach na własny koszt. Do tej pory w ramach programu odbyło się w sumie 11 wyjazdów do różnych krajów, a w lutym 2026 r. zrealizowano wyprawę do Etiopii.

Ważnym aspektem umiędzynarodowienia jest uczestnictwo w projektach międzynarodowych finansowanych ze środków europejskich. Wśród projektów o zasięgu międzynarodowym znajdują się przedsięwzięcia pozyskane w ramach programów ramowych Unii Europejskiej oraz programu Horyzont Europa, w tym: *Above the Borders: Conservation of Greater Spotted Eagles at Breeding and Wintering Areas, Its Flyway*, *Innovative Spatial Forest Planning for Supporting Resilient Multifunctional Forest Management* (IFORPLAN), *European Advisory and Extension Networks on Forestry* (FORADVISE) oraz *Effective Forest Research Electronic System Terrain Exploration Rover* (E-FORESTER). W ramach konkursu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego *Wsparcie studentów w zakresie podniesienia ich kompetencji i umiejętności* studentka kierunku uzyskała dofinansowanie umożliwiające udział w prestiżowej 20th International Bat Research Conference 2025 w Australii, podczas której zaprezentowała wyniki własnych badań, co wpisuje się w działania ukierunkowane na rozwój kompetencji badawczych oraz umiędzynarodowienie procesu kształcenia.

Współpraca Wydziału Leśnictwa i Technologii Drewna UPP z Wydziałem Biologii UAM w kształceniu na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna znacząco zwiększa możliwości umiędzynarodowienia. Wydział Biologii ma podpisanych 79 umów o współpracy z 19 krajami partnerskimi UE (m.in. Belgia, Włochy, Francja, Czechy, Cypr, Litwa, Niemcy, Słowacja, Holandia, Hiszpania, Portugalia, Szwecja, Rumunia) oraz 5 umów z krajami partnerskimi spoza UE (Madagaskar, Mozambik, Ghana, Jamajka, Kazachstan). Studenci oraz nauczyciele akademicy mają również możliwość uczestniczenia w inicjatywach podejmowanych w ramach programu The European Partnership for Innovative Campus Unifying Regions (EPICUR). Sojusz EPICUR ma na celu wspieranie i rozwijanie coraz bliższej współpracy między pracownikami naukowymi, studentami i pracownikami administracyjnymi. Do EPICUR należy 9 uniwersytetów partnerskich z różnych krajów europejskich. Pracownicy UPP i UAM aktywnie uczestniczą w międzynarodowych konferencjach naukowych, wygłaszając wykłady i prowadząc seminaria.

W roku akademickim 2024/2025, Wydział Biologii gościł 74 studentów z zagranicy w tym 6 na praktyki studenckie. W tym samym okresie Wydział odwiedziło 31 pracowników z uczelni zagranicznych. Pracownicy WB regularnie prowadzą zajęcia dydaktyczne w języku angielskim w ramach oferty Ośrodka Edukacji Międzynarodowej AMU-PIE, skierowanej do studentów zagranicznych przyjeżdżających na Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w ramach programu Erasmus+.

W roku akademickim 2024/2025 kadra dydaktyczna przygotowała dla studentów łącznie 28 kursów AMU-PIE, po 14 w każdym z semestrów. Dodatkowo, studenci z zagranicy mogą realizować prace badawcze i magisterskie pod opieką nauczycieli akademickich Wydziału Biologii UAM. W latach 2021-2025 zrealizowali łącznie 75 projektów. Ugruntowanym elementem działalności Wydział Biologii jest organizacja międzynarodowych szkół letnich o zróżnicowanej tematyce, które cieszą się dużym

zainteresowaniem uczestników. W ostatnim okresie, zrealizowano m.in. *Ecological State of the Lake during Restoration Measures* (2024) oraz *Poznan Summer School of Bioinformatics* (2025).

Wyjazdy zagraniczne oraz liczne kontakty międzynarodowe kadry badawczo-dydaktycznej WB prowadzącej kształcenie na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodnicza-leśna, przyczyniają się do podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli akademickich w zakresie dydaktyki oraz ciągłego ulepszania i doskonalenia treści kształcenia przekazywanych studentom. Stałe kontakty międzynarodowe skutkują licznymi działaniami o charakterze naukowym, w tym stażami naukowymi w Europie i na świecie, członkostwem w międzynarodowych towarzystwach naukowych i kolegiach redakcyjnych czasopism. Obecnie na Wydziale Leśnictwa i Technologii Drewna realizowane są cztery projekty międzynarodowe, w których uczestniczą również studenci kierunku, co sprzyja integracji procesu dydaktycznego z międzynarodową działalnością naukowo-badawczą. W latach 2019–2025 odbyło się wiele konferencji międzynarodowych organizowanych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodnicza-leśna.

Wydział Leśnictwa i Technologii Drewna, w ramach programu Erasmus+ konsekwentnie wspiera i promuje rozwój aktywności międzynarodowej nauczycieli akademickich oraz mobilność studentów, co znacząco przyczynia się do umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Działania te sprzyjają podnoszeniu jakości prowadzonych zajęć, wymianie doświadczeń dydaktycznych oraz wdrażaniu dobrych praktyk stosowanych w zagranicznych ośrodkach akademickich. W ramach programu Erasmus+ studenci kierunku mają możliwość odbycia części studiów w uczelniach partnerskich za granicą, co pozwala na realizację wybranych przedmiotów zgodnych z programem kształcenia oraz uzyskanie punktów ECTS uznawanych po powrocie do Uczelni macierzystej. Program oferuje również możliwość odbycia praktyk zagranicznych, w tym w instytucjach zajmujących się ochroną przyrody, zarządzaniem zasobami naturalnymi, edukacją ekologiczną oraz badaniami naukowymi. O wyjazd może ubiegać się osoba, posiadająca status studenta UPP. W przypadku studiów II stopnia wyjazd może się odbyć już na pierwszym roku studiów. Dodatkowo program Erasmus+ stwarza możliwości krótkoterminowych wyjazdów edukacyjnych (tzw. Intensive blended mobility) oraz realizacji zajęć prowadzonych w językach obcych za pomocą technologii e-learningowych. Dzięki wykorzystywaniu możliwości oferowanych przez program Erasmus+, Wydział konsekwentnie wzmacnia międzynarodowy wymiar kształcenia, przygotowując studentów do funkcjonowania w zróżnicowanym kulturowo i zawodowo środowisku oraz zwiększając ich konkurencyjność na rynku pracy.

Szczególne możliwości umiędzynarodowienia procesu kształcenia stworzył program podnoszenia kompetencji dydaktycznych (program PKD) poprzez możliwość odbycia stażu dydaktycznego w zagranicznej uczelni wyższej, lub zagranicznego stażu praktycznego w laboratoriach, klinikach weterynaryjnych itp. Innymi działaniami Wydziału mającymi na celu zwiększenia poziomu umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku jest podnoszenie praktycznych umiejętności językowych poprzez promowanie spotkań integracyjnych dla studentów polskich i zagranicznych.

W celu usprawnienia mobilności studenckiej oraz zaliczenia okresu studiów realizowanych za granicą, Uniwersytet Przyrodniczy stosuje system transferu i akumulacji punktów ECTS, przypisanych – zgodnie z Regulaminem studiów do wszystkich przedmiotów ujętych w programie studiów, z wyjątkiem zajęć z wychowania fizycznego. Dokumenty takie jak Learning Agreement (LA) oraz Transcript of Records (ToR), umożliwiają weryfikację programu studiów planowanego do realizacji przez studenta w uczelni zagranicznej już na etapie przygotowywania dokumentacji wyjazdowej, a po zakończeniu mobilności stanowią podstawę uznania przedmiotów i efektów uczenia się osiągniętych za granicą.

Na Wydziale Leśnictwa i Technologii Drewna gromadzenie oraz analiza dokumentacji dotyczącej międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów realizowane są w sposób skoordynowany, przy udziale wydziałowych koordynatorów Erasmus+, dziekanatu i Biura Współpracy Międzynarodowej UPP. Od roku akademickiego 2024/2025, prace te koordynuje Prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej. Dokumentacja zawiera informacje o mobilności naukowej i dydaktycznej pracowników oraz studentów, a także wyniki anonimowych ankiet oceniających zajęcia z języków obcych. Rada Programowa Kierunku Studiów, co roku opracowuje raport z funkcjonowania systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodnicza-leśna, w którym analizowane są warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Raport przekazywany jest Radzie Dydaktycznej Uniwersytetu Przyrodniczego. Weryfikacja postępów studentów w zakresie kompetencji językowych odbywa się w systemie ciągłym w czasie zajęć oraz na zakończenie semestru. Inną formą weryfikacji osiągania przez studentów wymaganych kompetencji językowych jest system Online Linguistic Support. Każda mobilność studentów w ramach programu Erasmus+ wymaga od nich przystąpienia do testu przygotowanego przez Studium Języków Obcych, sprawdzającego biegłość językową przed wyjazdem i po zakończeniu pobytu. Przystąpienie do testu stanowi warunek rozliczenia finansowego za czas studiów za granicą.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna stanowi istotny element realizowanej koncepcji kształcenia i jest w pełni zgodne z celami nauczania oraz profilem studiów. Podejmowane działania służą przygotowaniu studentów do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku zawodowym i naukowym, a także rozwijaniu kompetencji umożliwiających współpracę w zakresie ochrony środowiska i edukacji przyrodniczej na poziomie krajowym i europejskim.

Proces umiędzynarodowienia realizowany jest poprzez systematyczne rozwijanie kompetencji językowych studentów, w szczególności w zakresie specjalistycznego języka angielskiego związanego z profilem studiów. Studenci mają możliwość uczestniczenia w kursach i zajęciach prowadzonych w języku angielskim zarówno na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, jak i w ramach oferty dydaktycznej Ośrodka Edukacji Międzynarodowej AMU-PIE. Dodatkowo mogą brać udział w wykładach otwartych realizowanych na anglojęzycznych studiach na kierunku forestry oraz w spotkaniach i wykładach prowadzonych przez naukowców z zagranicznych ośrodków akademickich.

Uczelnia konsekwentnie wspiera mobilność studentów i nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+, stwarzając warunki do realizacji wymiany międzynarodowej, uczestnictwa w zagranicznych stażach, praktykach i szkoleniach. Rozwijane są zarówno formy mobilności rzeczywistej, jak

i wirtualnej, co sprzyja wzmocnieniu międzynarodowej aktywności społeczności akademickiej oraz podnoszeniu jakości procesu kształcenia. Efekty uczenia się uzyskane w zagranicznych uczelniach partnerskich są uznawane na UPP w ramach Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS) w oparciu o porozumienie dot. programu zajęć (Learning Agreement).

Istotnym elementem umiędzynarodowienia jest również angażowanie studentów w działalność naukową i badawczą realizowaną przez nauczycieli akademickich we współpracy z partnerami zagranicznymi. Działania te umożliwiają studentom kontakt z międzynarodowym środowiskiem naukowym, aktualnymi problemami badawczymi i nowoczesnymi metodami pracy.

Na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna prowadzona jest systematyczna ocena stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, obejmująca aktywność międzynarodową nauczycieli akademickich i studentów. Funkcjonujący system monitorowania pozwala na analizę efektów mobilności oraz działań międzynarodowych, a uzyskane wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia i intensyfikacji umiędzynarodowienia studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna zróżnicowany system wsparcia obejmujący aspekty dydaktyczne, organizacyjne, materialne, psychologiczne, naukowe i zawodowe.

Studenci mogą korzystać z pomocy materialnej w postaci stypendium Rektora, stypendium socjalnego, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, zapomóg oraz miejsc w domach studenckich. Uczelnia zapewnia również wsparcie psychologiczne, mentoring, tutoring oraz doradztwo zawodowe realizowane przez Centrum Wsparcia i Rozwoju UPP.

Ponadto funkcjonują rozwiązania umożliwiające indywidualizację procesu kształcenia, w tym indywidualna organizacja studiów i indywidualny program studiów. W trakcie spotkania studenci pozytywnie ocenili kierunek studiów oraz jakość kształcenia. Wskazywali, że wybór kierunku był świadomą decyzją wynikającą z zainteresowań zawodowych i naukowych. Za mocne strony uznali renomę Uczelni, interdyscyplinarny charakter kształcenia oraz odpowiednie połączenie zajęć praktycznych i teoretycznych.

Studenci podkreślali, że program studiów jest aktualny, odpowiada współczesnym wyzwaniom związanym z ochroną przyrody oraz wykorzystuje aktualną wiedzę naukową. Pozytywnie oceniono relacje pomiędzy studentami a nauczycielami akademickimi. Studenci wskazywali, że ze względu na niewielką liczebność grup mają realny wpływ na przebieg zajęć, mogą swobodnie uczestniczyć w dyskusjach oraz są traktowani przez wielu prowadzących jako partnerzy w procesie kształcenia.

W opinii studentów część kadry dydaktycznej wyróżnia się wysokimi kompetencjami merytorycznymi i dużym zaangażowaniem w proces dydaktyczny. Jednocześnie podczas spotkania pojawiły się pojedyncze głosy krytyczne dotyczące jakości części zajęć. Niektórzy studenci wskazywali na występowanie treści powtórzeniowych, szczególnie w przypadku absolwentów kierunków pokrewnych, takich jak leśnictwo.

Istotnym elementem wsparcia studentów jest możliwość angażowania się w działalność naukową. Raport samooceny wskazuje na ścisły związek procesu kształcenia z działalnością naukową prowadzoną przez kadrę akademicką oraz na możliwość udziału studentów w badaniach naukowych realizowanych przez pracowników UPP i UAM. W trakcie spotkania studenci potwierdzili istnienie takich możliwości, wskazując przykłady udziału w projektach badawczych i grantowych realizowanych wraz z promotorami.

Jednocześnie zwracali uwagę, że inicjatywa w tym zakresie spoczywa głównie po stronie studentów i promotorów, a systemowe zachęcanie studentów do działalności naukowej mogłoby zostać rozwinięte. Studenci wskazali również na bardzo dobrze rozwiniętą współpracę z opiekunami kół naukowych, głównie koła leśników, do którego przynależą. Ma ono wiele różnych podzespołów, co umożliwia studentom rozwijanie się w kręgach które ich interesują.

Pozytywnie należy ocenić działania Uczelni podejmowane w odpowiedzi na wcześniejsze rekomendacje projakościowe. Dla kierunku został powołany opiekun roku, którego zadaniem jest wspieranie studentów oraz informowanie ich o możliwościach oferowanych przez Uczelnię.

Podczas spotkania zarówno studenci, jak i przedstawiciele samorządu studenckiego pozytywnie ocenili współpracę z władzami Wydziału. Wskazywali na otwartość władz dziekańskich, regularne spotkania ze starostami oraz skuteczne reagowanie na zgłaszane problemy. Studenci bardzo wysoko ocenili możliwość bezpośredniego kontaktu z kierownictwem kierunku i promotorami. Podkreślali, że zgłaszane przez nich problemy są dostrzegane, a część postulatów znajduje odzwierciedlenie w podejmowanych działaniach organizacyjnych.

W trakcie spotkania można było wywnioskować, że głównym problemem studentów są tematy organizacyjne związane ze studiowaniem kierunku na dwóch Uczelniach. Najczęściej zgłaszane uwagi dotyczyły niedostatecznej komunikacji pomiędzy obiema Uczelniami, problemów z przepływem informacji oraz różnic w organizacji procesu dydaktycznego. Studenci wskazywali na trudności związane z terminowym przekazywaniem ocen, brakiem jasnych informacji o osobach odpowiedzialnych za koordynację kierunku po stronie UAM oraz koniecznością samodzielnego pośredniczenia w przepływie informacji pomiędzy Uczelniami. Szczególnie krytycznie oceniano funkcjonowanie administracji i organizację procesu dydaktycznego po stronie UAM. Problemy organizacyjne dotyczyły również planowania zajęć. Studenci wskazywali, że harmonogram zajęć na UPP jest stabilny i przewidywalny, natomiast po stronie UAM występują częste zmiany planu. W opinii studentów utrudnia to godzenie studiów z aktywnością zawodową, którą prowadzi znaczna część studentów kierunku. Uniwersytet Przyrodniczy jest świadomy występujących problemów, pozostaje w stałym kontakcie ze studentami oraz podejmuje działania mające na celu ich rozwiązanie.

Zgłaszano również zastrzeżenia dotyczące organizacji ostatniego semestru studiów, w którym liczba zajęć dydaktycznych utrudnia przygotowanie pracy dyplomowej.

W zakresie rozwoju zawodowego studenci pozytywnie ocenili praktyczny charakter kierunku. Jednocześnie wskazywali na potrzebę lepszego wykorzystania potencjału instytucji współpracujących z Uczelnią, takich jak Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska czy inne jednostki związane z ochroną przyrody. Studenci deklarowali zainteresowanie większą liczbą zajęć realizowanych w warunkach terenowych.

W zakresie infrastruktury wspierającej proces uczenia się studenci zgłosili potrzebę zwiększenia liczby miejsc przeznaczonych do pracy własnej i odpoczynku oraz poprawy jakości funkcjonowania sieci bezprzewodowej. Wskazano również na ograniczony dostęp do niektórych terenów wykorzystywanych wcześniej do obserwacji przyrodniczych i prowadzenia badań terenowych.

Podsumowując, system wsparcia studentów funkcjonujący na ocenianym kierunku należy ocenić pozytywnie. System skarg i wniosków działa prawidłowo, studenci dostrzegają także działania Uczelni mające na celu wsparcie studentów i zniwelowanie problemów. Szczególnie wysoko oceniane są relacje studentów z kadrą dydaktyczną i władzami Wydziału, dostępność pomocy oferowanej przez Uczelnię oraz możliwość wpływania na przebieg procesu kształcenia. Obszarami wymagającymi dalszego doskonalenia są przede wszystkim organizacja kierunku prowadzonego wspólnie przez dwie Uczelnie, poprawa przepływu informacji pomiędzy UPP i UAM, rozwój systemowego wsparcia działalności naukowej studentów oraz zwiększenie liczby i lepsza organizacja zajęć terenowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku kompleksowy system wsparcia obejmujący wsparcie dydaktyczne, organizacyjne, materialne, psychologiczne, naukowe oraz zawodowe. System ten jest dostosowany do potrzeb różnych grup studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami, studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz studentów zainteresowanych indywidualizacją procesu kształcenia.

Wsparcie realizowane jest zarówno poprzez rozwiązania formalne wynikające z regulacji uczelnianych, jak i działania o charakterze indywidualnym podejmowane przez kadrę akademicką oraz władze Wydziału. W trakcie wizytacji studenci potwierdzili dostępność większości deklarowanych przez Uczelnię form wsparcia oraz pozytywnie ocenili relacje z nauczycielami akademickimi i władzami kierunku.

Szczególnie wysoko oceniono otwartość kadry na potrzeby studentów, możliwość bezpośredniego kontaktu z prowadzącymi oraz realny wpływ na organizację części zajęć. Studenci wskazywali również na skuteczne reagowanie władz kierunku na zgłaszane problemy oraz dobrą współpracę

przedstawicieli studentów z władzami dziekańskimi. Pozytywnie oceniono także działania podejmowane przez Uczelnię w zakresie wsparcia psychologicznego, doradztwa zawodowego, indywiduacji procesu kształcenia oraz wspierania osób ze szczególnymi potrzebami.

Uczelnia stworzyła warunki umożliwiające studentom udział w działalności naukowej oraz korzystanie z pomocy materialnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie podczas wizytacji zidentyfikowano obszary wymagające dalszego doskonalenia. Dotyczą one przede wszystkim organizacji procesu kształcenia wynikającej ze współprowadzenia kierunku przez dwie Uczelnie, jakości przepływu informacji pomiędzy jednostkami odpowiedzialnymi za realizację programu studiów, organizacji zajęć terenowych oraz zwiększenia systemowego wsparcia aktywności naukowej studentów.

Zidentyfikowane problemy nie mają jednak charakteru systemowego i nie wpływają w sposób istotny na możliwość osiągania przez studentów efektów uczenia się. W związku z powyższym należy stwierdzić, że Uczelnia zapewnia studentom warunki umożliwiające skuteczne korzystanie z systemu wsparcia, a rozwiązania funkcjonujące na kierunku odpowiadają wymaganiom określonym dla kryterium 8.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. podjęcie działań zmierzających do usprawnienia współpracy organizacyjnej pomiędzy Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu a Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza, w szczególności w zakresie przepływu informacji, terminowego przekazywania ocen oraz koordynacji procesu dydaktycznego.
2. rozważenie ograniczenia obciążenia dydaktycznego studentów w ostatnim semestrze studiów, tak aby stworzyć bardziej sprzyjające warunki do przygotowania pracy dyplomowej.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Na podstawie analizy raportu samooceny oraz publicznie dostępnych informacji można stwierdzić, że Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji dotyczących kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna poprzez różnorodne kanały komunikacji, obejmujące strony internetowe Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Wydziału Leśnego i Technologii Drewna, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Wirtualny Dziekanat oraz platformy elektroniczne wykorzystywane w procesie kształcenia.

Raport samooceny wskazuje, że system udostępniania informacji funkcjonuje zarówno na poziomie ogólnouczelnianym, wydziałowym, jak i poszczególnych jednostek organizacyjnych. Informacje kierowane są zarówno do kandydatów, studentów, absolwentów, jak i innych interesariuszy. Publicznie dostępne są m.in. informacje dotyczące zasad rekrutacji, programu studiów, planów zajęć, efektów uczenia się, harmonogramów, kontaktów do pracowników oraz organizacji procesu kształcenia. Pozytywnie należy ocenić funkcjonowanie wielokanałowego systemu komunikacji ze studentami. Raport samooceny wskazuje na możliwość kontaktu z pracownikami dziekanatu, władzami wydziału oraz nauczycielami akademickimi zarówno podczas dyżurów, jak i za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz platform cyfrowych.

Analiza strony internetowej kierunku wskazuje, że kandydaci oraz studenci mają dostęp do podstawowych informacji dotyczących:

- charakterystyki kierunku,
- sylwetki absolwenta,
- zasad rekrutacji,
- programu studiów,
- planów zajęć,
- danych kontaktowych,
- organizacji toku studiów.

Pozytywnie należy ocenić czytelność podstawowych informacji kierowanych do kandydatów oraz prezentowanie interdyscyplinarnego charakteru kierunku realizowanego wspólnie przez UPP i UAM. Strona internetowa zawiera również informacje dotyczące efektów uczenia się oraz organizacji procesu dydaktycznego.

Raport samooceny wskazuje, że Uczelnia prowadzi działania monitorujące jakość dostępu do informacji. Studenci dokonują oceny funkcjonowania systemu informacyjnego w ramach ankiet oceny zajęć dydaktycznych, natomiast absolwenci oceniają m.in. funkcjonowanie strony internetowej Uczelni i wydziału pod kątem dostępności informacji online, planów studiów, aktualnych komunikatów oraz działania Wirtualnego Dziekanatu.

Pozytywnie należy ocenić deklarowaną przez Uczelnię okresową kontrolę aktualności informacji publikowanych na stronie internetowej. Zgodnie z raportem Prodziekan ds. studiów WLTD dokonuje przeglądu treści dotyczących kierunków studiów i wprowadza stosowne aktualizacje. Uczelnia umożliwia również zgłaszanie nieaktualnych informacji oraz uwag dotyczących funkcjonowania strony internetowej za pośrednictwem poczty elektronicznej, telefonu oraz mediów społecznościowych. Jednocześnie raport samooceny wskazuje na potrzebę dalszego doskonalenia systemu informacji publicznej.

Wśród rekomendacji projakościowych wskazano konieczność uporządkowania treści na stronie internetowej Wydziału, stworzenia skuteczniejszego mechanizmu zgłaszania nieaktualnych informacji oraz dalszego rozwijania systemu oceny jakości informacji dostępnych publicznie.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia szeroki i wielokanałowy dostęp do istotnych informacji poprzez strony internetowe różnych jednostek, Wirtualny Dziekanat oraz platformy edukacyjne. Udostępniane są kluczowe dane dotyczące programu studiów, efektów uczenia się, zasad rekrutacji, organizacji kształcenia oraz planów zajęć, skierowane do kandydatów, studentów i innych interesariuszy. System informacyjny jest przejrzysty, regularnie aktualizowany oraz podlega ocenie i monitorowaniu jakości, co potwierdza jego funkcjonalność i dostępność.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. uzupełnienie strony internetowej o informacje dotyczące kół naukowych, obejmujące dane opiekuna, terminy spotkań oraz podstawowy zakres działalności.
2. ujednolicenie strony internetowej kierunku na obu Uczelniach.

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości kształcenia prowadzona w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu jest zgodna z misją i strategią Uczelni. Jest systemowo planowana, wdrażana, weryfikowana i doskonalona. Przepisy wewnętrzne oraz procedury dotyczące jakości kształcenia wprowadzane są zarządzeniami Rektora bądź uchwałami Senatu. W celu ewaluacji kształcenia wdrożono Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości kształcenia (USZiDJK). Szczegóły dotyczące funkcjonowania systemu określa Zarządzenie Rektora nr 154/2021 z dn. 8.10.2021 roku. System zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia obejmuje w szczególności: analizę programów studiów, w tym efektów uczenia się i sposobów weryfikowania ich osiągnięcia przez studentów; ocenę nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych dokonywaną przez studentów po zakończeniu każdego cyklu kształcenia; wnioski z monitorowania kariery zawodowej absolwentów; wnioski z badania oczekiwań pracodawców i zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy;

ocenę infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów; analizę warunków i sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia; analizę wsparcia, jakie otrzymują studenci w procesie uczenia się.

Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem USZiDJK sprawuje Rektor Uczelni. Organem opiniodawczo-doradczym Rektora w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia jest Rada Dydaktyczna Uniwersytetu, powołana Zarządzeniem Rektora nr 103/2025 z dnia 22 października 2025 roku. Jej przewodniczącym jest Prorektor ds. studiów, a członkami prodziekani ds. studiów, przewodniczący rad programowych kierunków studiów, kierownik Działu Studiów i Spraw Studenckich oraz przedstawiciele studentów (2 osoby). Do zadań Rady Dydaktycznej Uniwersytetu, określonych w Statucie Uczelni, należy w szczególności: opiniowanie projektu Regulaminu studiów; opiniowanie projektów programów studiów; formułowanie wytycznych dotyczących tworzenia i modyfikowania programów; opracowanie oferty zajęć ogólnouczelnianych; opracowanie procedury potwierdzania efektów uczenia się; opracowanie procedur systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia i nadzór nad ich realizacją; przygotowanie corocznego raportu z funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia; formułowanie rekomendacji dotyczących polityki kadrowej w zakresie związanym z realizacją dydaktyki.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna sprawuje Dziekan Wydziału Leśnego i Technologii Drewna. Za prawidłowe funkcjonowanie systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku odpowiada prodziekan ds. studiów oraz Rada Programowa kierunku studiów ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, powołana Zarządzeniem Rektora nr 74/2025 z dnia 19 września 2025 roku. W jej skład wchodzi: przewodniczący, przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku (reprezentujący dyscyplinę nauki leśne oraz dyscyplinę nauki biologiczne), przedstawiciele studentów (2 osoby) oraz reprezentanci otoczenia społeczno-gospodarczego (2 osoby). Do głównych zadań Rady Programowej, określonych w statucie Uczelni, należy: opracowywanie projektów programów studiów; nadzór nad obsadą kadrową zajęć dydaktycznych; nadzór nad procesem dyplomowania; określenie szczegółowych elementów organizacji studiów, tym praktyk; analiza programu studiów pod względem możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się; analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów dotyczących jakości dydaktyki; analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród absolwentów bezpośrednio po zakończeniu studiów obejmujących ocenę programu studiów; współpraca z pracodawcami w zakresie zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy; działania w zakresie zapobiegania i wykrywania plagiatów; przygotowanie corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia dla kierunku studiów.

Projektowanie, zmiany oraz zatwierdzanie programu studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna dokonywane są według przyjętych procedur, zgodnie z uchwałą Senatu nr 27/2025 z dnia 26 marca 2025 roku, w sprawie zasad tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich oraz Zarządzeniem Rektora nr 23/2025 z dnia 20 marca 2025 roku w sprawie zasad tworzenia nowego kierunku studiów oraz programu studiów dla nowego cyklu kształcenia. Procedury te, są zamieszczone w zakładce *jakość kształcenia* na stronie internetowej Uczelni. Zmiany w programie studiów dotyczące zwłaszcza treści kształcenia i efektów uczenia się zakładanych dla zajęć/grup zajęć na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna przeprowadza się tylko w uzasadnionych przypadkach, np. w celu dostosowania programu do potrzeb rynku pracy, postępu wiedzy w zakresie dyscyplin do których jest przyporządkowany kierunek, wniosków wynikających z analizy ankiet studenckich, opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-

gospodarczego, kadry, absolwentów czy zmian w przepisach. Doskonalenie programu studiów niepociągające zmian efektów uczenia się zakładanych dla zajęć/grup zajęć objętych programem dokonują nauczyciele akademicy/koordynatorzy. Również inni nauczyciele akademicy zaangażowani w proces kształcenia na kierunku mogą występować z wnioskami dotyczącymi konieczności zmian w programie studiów, zarówno dotyczących treści, jak i metod dydaktycznych. Wnioski o zmiany w programie studiów mogą również zgłaszać studenci (członkowie Rady Programowej) oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Wniosek o zmianę programu studiów, zawierający „nowy” program i plan studiów z zaznaczonymi zmianami oraz ich uzasadnieniem, składa się do Prorektora ds. Studiów najpóźniej do końca marca, a w przypadku studiów rozpoczynających się od semestru letniego – do końca września. Zmiany w programie studiów są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia. Przygotowany przez Radę Programową kierunku program studiów wymaga zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego. Po pozytywnej opinii, władze Wydziału przekazują projekt do Rady Dydaktycznej Uniwersytetu, a po pozytywnym zaopiniowaniu Rektor przedstawia program Senatowi Uczelni, który zatwierdza program w formie uchwały.

Program studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest monitorowany przez Radę Programową kierunku. W celu uzyskiwania informacji służących doskonaleniu jakości kształcenia opracowano szereg procedur, szczegółowo opisanych i dostępnych na stronie internetowej Uczelni. Są to procedury, m.in.: hospitacji zajęć dydaktycznych; modyfikacji planów i programu kształcenia; oceny procesu kształcenia; oceny zajęć dydaktycznych przez studentów; procesu dyplomowania na studiach wyższych; zasięgania opinii absolwentów studiów bezpośrednio po ukończeniu studiów; monitorowania losów zawodowych absolwentów. Ocena obejmuje zwłaszcza stopień osiągania przez studentów efektów uczenia się, zgodność efektów uczenia się dla zajęć z efektami uczenia się dla kierunku, z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, a także treści programowe, formy i metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Zgodnie z Regulaminem studiów weryfikacji i ocenie podlegają wszystkie efekty uczenia się zdefiniowane w programie studiów dla danych zajęć, przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za ich realizację. Metody weryfikacji efektów uczenia się dotyczących wiedzy, umiejętności i kompetencji, określone zostały w sylabusach i są podawane do wiadomości studentów po rozpoczęciu zajęć.

Zebrane informacje są analizowane przez Radę Programową i stanowią podstawę do aktualizacji programu studiów oraz formułowania rekomendacji „naprawczych”, a także stanowią materiał do opracowania rocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Raport ten jest przygotowywany do dnia 30 grudnia i przekazywany Przewodniczącemu Rady Dydaktycznej Uniwersytetu. Raporty dotyczące wszystkich kierunków studiów prowadzonych w UPP są podstawą zbiorczego opracowania z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni w danym roku akademickim. Na podstawie sformułowanych wniosków, uwag i zaleceń wprowadzane są działania naprawcze/udoskonalające proces kształcenia na Uczelni/kierunku. Raporty te są ogólnie dostępne na stronie internetowej Uczelni. Nie mniej, zdaniem zespołu oceniającego, działania Rady Programowej kierunku w zakresie monitorowania programu studiów należy zintensyfikować, aby w przyszłości uniknąć występowania uchybień przedstawionych w raporcie z wizytacji.

Uczelnia przywiązuje dużą wagę do angażowania wszystkich interesariuszy (nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów, pracodawców) w proces systematycznego doskonalenia programu kształcenia. Studenci kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, mogą oceniać zajęcia

dydaktyczne w formie anonimowej ankiety w zintegrowanym systemie informatycznym – Wirtualny Dziekanat (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 172/ z dn. 18 listopada 2021 roku). W ankiecie studenci oceniają m.in. przygotowanie nauczyciela akademickiego do zajęć, sprecyzowanie wymagań wobec studentów, organizację zajęć i wykorzystanie czasu (zastosowanie pomocy dydaktycznych, punktualność, powielanie treści, w tym innych przedmiotów, i in.), obiektywizm i rzetelność sprawdzania wiedzy i umiejętności studenta, a także uprzejmość i życzliwość wobec studentów. Poza standardowymi pytaniami w ankiecie znajduje się miejsce na dodatkowe uwagi i komentarze. Ponadto studenci kierunku mają możliwość zwrotnego przekazywania swoich uwag nt. programu kształcenia w trakcie spotkań z opiekunami lat czy przedstawicielami władz Wydziału. Studenci, oddelegowani przez samorząd studencki, są członkami zespołów zaangażowanych na Wydziale w proces ewaluacji kształcenia. Opiniują proponowane zmiany i mogą wnioskować o modyfikację programu studiów. Dokumenty załączone do raportu samooceny oraz ocena stanu faktycznego w trakcie wizytacji, potwierdzają rzeczywisty wpływ studentów na kształtowanie programu studiów na ocenianym kierunku.

Ważnym elementem oceny i weryfikacji jakości kształcenia są hospitacje zajęć regulowane Zarządzeniem Rektora nr 015/2023 z dnia 1 marca 2023 roku. Hospitacje przeprowadzają członkowie Rady Programowej kierunku, wspomagani przez nauczycieli oraz specjalistów ds. jakości dydaktyki, wyznaczonych przez prodziekana ds. studiów. Każdy nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne podlega co najmniej jednokrotnej hospitacji w czasie oceny okresowej. Nowo zatrudnieni nauczyciele podlegają obowiązkowej hospitacji w pierwszym roku pracy dydaktycznej. Doktoranci podlegają hospitacji corocznie. Hospitacje o charakterze interwencyjnym zarządzane są przez Prodziekana ds. studiów lub Prorektora ds. Studiów, w szczególności na wniosek studentów lub przełożonego. Wyniki hospitacji są jednym z elementów corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna.

Uczelnia zasięga opinii absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 69/2020 z dnia 19 maja 2020). Ankiety (forma „papierowa”) zawierają pytania zamknięte i otwarte, podsumowujące przebieg studiów. Wyniki ankiet są analizowane przez Radę Programową kierunku oraz Prodziekana ds. studiów. Ponadto Uczelnia monitoruje losy absolwentów po roku i 5 latach od ukończenia studiów (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 70/2020 z dnia 19 maja 2020 roku). Badania ankietowe, w formie ankiety przesyłanej absolwentom drogą elektroniczną, przeprowadzane są przez Biuro Karier UPP, a wyniki ankietyzacji przekazywane są Radzie Programowej kierunku studiów. Absolwenci kierunku są również monitorowani w ramach systemu ELA.

Jakość kształcenia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna prowadzonym w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu na studiach drugiego stopnia, w systemie stacjonarnym o profilu ogólnoakademickim była oceniana w dniach 22-23 kwietnia 2024 roku. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Uchwałą Nr 586/2024 z dnia 25 lipca 2024 roku w sprawie oceny programowej na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna, wydało ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do dwóch lat.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się opracowanie i wdrożenie działań skutkujących usunięciem uchybienia stwierdzonego podczas oceny kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna oraz wzmocnienia kontroli nad skutecznością działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w celu uniknięcia nieprawidłowości.	Rada Programowa Kierunku Studiów przeanalizowała program kierunku, zaproponowała wprowadzenie niezbędnych zmian, przeprowadziła jego konsultacje z nauczycielami akademickimi, samorządem studenckim oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym. Nowy program studiów wdrożony został uchwałą nr 54/2025 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 24 września 2025 r. w sprawie ustalenia programu studiów drugiego stopnia na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna o profilu ogólnoakademickim dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2025/2026.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Polityka jakości kształcenia prowadzona w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu jest zgodna z misją i strategią Uczelni. Przepisy wewnętrzne oraz procedury dotyczące jakości kształcenia wprowadzane są zarządzeniami Rektora bądź uchwałami Senatu. W celu ewaluacji kształcenia wdrożono Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem systemu sprawuje Rektor Uczelni, a organem opiniodawczo-doradczym Rektora w zakresie jakości kształcenia jest Rada Dydaktyczna Uniwersytetu, której przewodniczącym jest Prorektor ds. studiów. Nadzór merytoryczny nad kierunkiem ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna sprawuje Dziekan Wydziału Leśnego i Technologii Drewna. Za prawidłowe funkcjonowanie systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku odpowiada Prodziekan ds. studiów oraz Rada Programowa Kierunku Studiów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami określone zostały kompetencje i zakresy odpowiedzialności ww. zespołów. Projektowanie, monitorowanie i zmiany programu studiów na kierunku ochrona przyrody

i edukacja przyrodniczo-leśna dokonywane są na podstawie przyjętych procedur, z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Program studiów zatwierdza Senat Uczelni w formie uchwały. Program studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna jest systematycznie monitorowany i oceniany przez Radę Programową kierunku. W celu uzyskiwania informacji służących doskonaleniu jakości kształcenia opracowano szereg procedur, szczegółowo opisanych i dostępnych na stronie internetowej Uczelni. Ocena obejmuje zwłaszcza stopień osiągania przez studentów efektów uczenia się, zgodność efektów uczenia się dla zajęć z efektami uczenia się dla kierunku, z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, a także treści programowe, formy i metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Zgodnie z Regulaminem studiów weryfikacji i ocenie podlegają wszystkie efekty uczenia się zdefiniowane w programie studiów dla danych zajęć, przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za ich realizację. Metody weryfikacji efektów uczenia się dotyczących wiedzy, umiejętności i kompetencji, określone zostały w sylabusach i są podawane do wiadomości studentów po rozpoczęciu zajęć. Zebrane informacje są analizowane przez Radę Programową i stanowią podstawę do aktualizacji programu studiów oraz formułowania rekomendacji „naprawczych”. Nie mniej, zdaniem zespołu oceniającego, działania Rady Programowej kierunku w zakresie monitorowania programu studiów należy zintensyfikować, aby w przyszłości uniknąć występowania uchybień zdiagnozowanych i opisanych w raporcie z wizytacji. Uczelnia przywiązuje dużą wagę do angażowania wszystkich interesariuszy (nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów, pracodawców) w proces systematycznego doskonalenia programu kształcenia. Potwierdzeniem są dokumenty załączone do raportu samooceny oraz ocena stanu faktycznego w trakcie wizytacji. Wnioski wynikające z oceny programu studiów na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna są wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia są corocznie publikowane na stronie internetowej Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Zaleca się:

1. zwiększenie sprawności procesu monitorowania programu studiów w celu zapobiegania występowaniu w przyszłości nieprawidłowości wskazanych przez zespół oceniający.